

Dz.U. 2019 poz. 952

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 12 kwietnia 2019 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zawodzie fizjoterapeuty

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1523 oraz z 2018 r. poz. 2243) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2018 r. poz. 505), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000),
- 2) ustawą z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669),
- 3) ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2219)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 11 kwietnia 2019 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) odnośnika nr 1 i 2 oraz art. 176 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

2) Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłającą decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW.”

„Art. 176. Ustawa wchodzi w życie z dniem 25 maja 2018 r.”;

- 2) art. 350 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669), który stanowi:

„Art. 350. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 2018 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 1, art. 42 pkt 2 lit. b oraz art. 334 ust. 2, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 19 pkt 3 lit. b w zakresie dodawanego w art. 21 w ust. 1 pkt 39c, art. 120 pkt 1, art. 127 pkt 33–36 i 39 oraz art. 167, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.”;
- 3) art. 6, art. 7 i art. 9 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2219), które stanowią:

„Art. 6. 1. Do okresów doświadczenia w zawodzie fizjoterapeuty, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 5, zalicza się wykonywanie czynności zawodowych określonych w art. 4 ust. 2 i ust. 3 pkt 5 tej ustawy, w okresach, które miały miejsce także przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Fizjoterapeuci, którzy uzyskali wpis do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą po dniu wejścia w życie ustawy zmienianej w art. 5, a przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, mogą, w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, złożyć wniosek o wpis praktyki zawodowej, o której mowa w art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do tego rejestru bez wniesienia opłaty, o

której mowa w art. 105 ust. 1 pkt 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pod warunkiem złożenia wniosku o wykreślenie z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą podmiotu leczniczego, w stosunku do którego, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, uzyskali wpis do tego rejestru.

Art. 7. Fizjoterapeuci wykonujący zawód w ramach działalności gospodarczej mogą prowadzić tę działalność bez wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą przez okres nie dłuższy niż do dnia 31 października 2019 r.”

„Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2019 r., z wyjątkiem art. 5 pkt 5 oraz art. 7, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 12 kwietnia 2019 r. (poz. 952)

USTAWA

z dnia 25 września 2015 r.

o zawodzie fizjoterapeuty

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady:

- 1) wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
- 2) uzyskiwania prawa wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
- 3) kształcenia zawodowego fizjoterapeutów;
- 4) kształcenia podyplomowego fizjoterapeutów;
- 5) odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów.

2. Ustawa określa również organizację i zadania samorządu zawodowego fizjoterapeutów oraz prawa i obowiązki jego członków.

Art. 2. Zawód fizjoterapeuty jest samodzielnym zawodem medycznym.

Art. 3. 1. Samorząd zawodowy fizjoterapeutów, zwany dalej „samorządem”, reprezentuje osoby wykonujące zawód fizjoterapeuty oraz sprawuje pieczę nad należyтым wykonywaniem tego zawodu w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony.

2. Przynależność fizjoterapeutów do samorządu jest obowiązkowa.

3. Samorząd jest niezależny w wykonywaniu swoich zadań i podlega wyłącznie przepisom ustawy.

4. Jednostką organizacyjną samorządu, posiadającą osobowość prawną, jest Krajowa Izba Fizjoterapeutów z siedzibą w Warszawie, zwana dalej „KIF”.

5. Nadzór nad działalnością samorządu sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia w zakresie i formach określonych niniejszą ustawą.

Rozdział 2

Zasady wykonywania zawodu fizjoterapeuty

Art. 4. 1. Fizjoterapeuta wykonuje zawód z należytą starannością, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo i wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej.

2. Wykonywanie zawodu fizjoterapeuty polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w szczególności na:

- 1) diagnostyce funkcjonalnej pacjenta;
- 2) kwalifikowaniu, planowaniu i prowadzeniu fizykoterapii;
- 3) kwalifikowaniu, planowaniu i prowadzeniu kinezyterapii;
- 4) kwalifikowaniu, planowaniu i prowadzeniu masażu;
- 5) zlecaniu wyrobów medycznych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1844, z późn. zm.¹⁾);
- 6) dobieraniu do potrzeb pacjenta wyrobów medycznych;
- 7) nauczaniu pacjentów posługiwania się wyrobami medycznymi;
- 8) prowadzeniu działalności fizjoprofilaktycznej, polegającej na popularyzowaniu zachowań prozdrowotnych oraz kształtowaniu i podtrzymywaniu sprawności i wydolności osób w różnym wieku w celu zapobiegania niepełnosprawności;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 650, 697, 1515, 1544 i 2429 oraz z 2019 r. poz. 60 i 399.

- 9) wydawaniu opinii i orzeczeń odnośnie do stanu funkcjonalnego osób poddawanych fizjoterapii oraz przebiegu procesu fizjoterapii;
- 10) nauczaniu pacjentów mechanizmów kompensacyjnych i adaptacji do zmienionego potencjału funkcji ciała i aktywności.

3. Za wykonywanie zawodu fizjoterapeuty uważa się również:

- 1) nauczanie zawodu fizjoterapeuty oraz wykonywanie pracy na rzecz doskonalenia zawodowego fizjoterapeutów;
  - 2) prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie fizjoterapii;
  - 3) kierowanie pracą zawodową osób wykonujących zawód fizjoterapeuty;
  - 4) zatrudnienie na stanowiskach administracyjnych, na których wykonuje się czynności związane z przygotowaniem, organizowaniem lub nadzorem nad udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej;
- 5)²⁾ wykonywanie czynności zawodowych określonych w ust. 2 niebędących świadczeniami zdrowotnymi w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 2190 i 2219 oraz z 2019 r. poz. 492) w podmiocie, który nie jest podmiotem wykonującym działalność leczniczą.

4. Świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 2, udziela samodzielnie fizjoterapeuta posiadający tytuł:

- 1) magistra uzyskany w sposób, o którym mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1;
- 2) magistra uzyskany w sposób, o którym mowa w art. 13 ust. 3 pkt 2–7, oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie w zawodzie fizjoterapeuty;
- 3) licencjata uzyskany w sposób, o którym mowa w art. 13 ust. 3 pkt 2 lub 3, oraz co najmniej 6-letnie doświadczenie w zawodzie fizjoterapeuty;
- 4) zawodowy technika fizjoterapii uzyskany w sposób, o którym mowa w art. 13 ust. 3 pkt 8, oraz co najmniej 6-letnie doświadczenie w zawodzie fizjoterapeuty.

4a.³⁾ Fizjoterapeuta nieposiadający okresu doświadczenia w zawodzie określonego w ust. 4 pkt 2–4 może udzielać świadczeń zdrowotnych w zakresie wynikającym z posiadanego tytułu zawodowego, wyłącznie na podstawie skierowania lekarza albo innego fizjoterapeuty posiadającego prawo samodzielnego udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu fizjoterapii.

5. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 4 pkt 3 i 4, nie może kwalifikować do fizykoterapii i kinezyterapii oraz udzielać świadczeń zdrowotnych określonych w ust. 2 pkt 5 i 9.

6.⁴⁾ Fizjoterapeuta może wykonywać zawód:

- 1) na podstawie umowy o pracę;
- 2) w ramach stosunku służbowego;
- 3) na podstawie umowy cywilnoprawnej;
- 4) w ramach wolontariatu;
- 5) w ramach praktyk zawodowych wymienionych w art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

7. Minister właściwy do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy wykaz czynności zawodowych fizjoterapeuty w ramach poszczególnych zadań zawodowych i odpowiadający im poziom wykształcenia, niezbędny do ich wykonywania, kierując się koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego pacjentów.

Art. 5. 1. Prawo posługiwania się tytułem zawodowym „fizjoterapeuta” przysługuje osobie posiadającej prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

2. Tytuł, o którym mowa w ust. 1, podlega ochronie prawnej.

3. Fizjoterapeucie, który ukończył specjalizację i złożył Państwowy Egzamin Specjalizacyjny Fizjoterapeutów, zwany dalej „PESFZ”, z wynikiem pozytywnym, oraz fizjoterapeucie, który uzyskał decyzję o uznaniu tytułu specjalisty w dziedzinie fizjoterapii, o której mowa w art. 35, przysługuje prawo posługiwania się tytułem zawodowym specjalisty w dziedzinie fizjoterapii.

²⁾ Dodany przez art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o działalności leczniczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2219), która weszła w życie z dniem 1 kwietnia 2019 r.

³⁾ Dodany przez art. 5 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 1 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

Art. 6. 1. Przy wykonywaniu zawodu fizjoterapeuta współpracuje z osobami wykonującymi inne zawody medyczne w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

2. W przypadku uzasadnionych wątpliwości odnoszących się do zleceń lekarza w zakresie fizjoterapii, fizjoterapeuta ma prawo domagać się od lekarza, który wydał zlecenie, by uzasadnił potrzebę jego wykonania, a także prawo odmowy wykonania określonego świadczenia. Odmowę wykonania świadczenia fizjoterapeuta uzasadnia w dokumentacji medycznej i informuje o niej lekarza zlecającego.

Art. 7. Fizjoterapeuta ma prawo wglądu do dokumentacji medycznej pacjenta oraz do uzyskania od podmiotu udzielającego świadczeń zdrowotnych pełnej informacji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2017 r. poz. 1318, z późn. zm.⁵⁾) o stanie zdrowia pacjenta, rozpoznaniu, proponowanych metodach diagnostycznych, leczniczych, rehabilitacyjnych, zapobiegawczych i dających się przewidzieć następstwach podejmowanych działań, w zakresie niezbędnym do udzielanych przez siebie świadczeń zdrowotnych.

Art. 8. 1. Jeżeli osoba wykonująca zawód medyczny stwierdziła naruszenie zasad wykonywania zawodu fizjoterapeuty, jest obowiązana niezwłocznie przekazać swoje uwagi osobie naruszającej zasady wykonywania zawodu.

2. W przypadku gdy działanie, o którym mowa w ust. 1, okaże się nieskuteczne, a dalsze naruszanie zasad wykonywania zawodu fizjoterapeuty może prowadzić do zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta, osoba wykonująca zawód medyczny niezwłocznie zawiadamia o tym bezpośredniego przełożonego oraz Rzecznika Dyscyplinarnego, zwanego dalej „Rzecznikiem”.

Art. 9. Fizjoterapeuta jest obowiązany:

- 1) informować pacjenta o jego prawach określonych w przepisach ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta;
- 2) udzielać informacji pacjentowi lub jego przedstawicielowi ustawowemu albo osobie bliskiej lub opiekunowi faktycznemu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, w zakresie niezbędnym do udzielanych przez siebie świadczeń zdrowotnych;
- 3) zachowywać w tajemnicy informacje związane z pacjentem, uzyskane w związku z wykonywaniem zawodu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta;
- 4) prowadzić i udostępniać dokumentację medyczną na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.

Art. 10. 1. KIF jest uprawniona do kontroli fizjoterapeutów w celu oceny wykonywania zawodu przez fizjoterapeutę.

2. Kontrola jest przeprowadzana przez fizjoterapeutów upoważnionych przez Krajową Radę Fizjoterapeutów.

3. Osoby, o których mowa w ust. 2, wykonując czynności kontrolne za okazaniem upoważnienia, mają prawo:

- 1) żądania informacji i dokumentacji medycznej;
- 2) wstępu do pomieszczeń podmiotu wykonującego działalność leczniczą;
- 3) udziału w czynnościach związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych;
- 4) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień.

4. Po wykonaniu czynności kontrolnych sporządza się wystąpienie pokontrolne, które zawiera:

- 1) imię i nazwisko kontrolowanego oraz adres miejsca zamieszkania, albo nazwę (firmę) oraz adres siedziby;
- 2) miejsce udzielania świadczeń zdrowotnych;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) imiona i nazwiska osób wykonujących czynności kontrolne;
- 5) opis stanu faktycznego;
- 6) opis ewentualnych nieprawidłowości;
- 7) wnioski osób wykonujących czynności kontrolne;
- 8) datę i miejsce sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2017 r. poz. 1524, z 2018 r. poz. 1115, 1515, 2219 i 2429 oraz z 2019 r. poz. 150 i 447.

5. Jeżeli w wystąpieniu pokontrolnym stwierdzono postępowanie sprzeczne z zasadami etyki zawodowej lub zawinione naruszenie przepisów dotyczących wykonywania zawodu fizjoterapeuty, Krajowa Rada Fizjoterapeutów powiadamia Rzecznika.

Art. 11. 1. Fizjoterapeuta, który nie wykonuje zawodu łącznie przez okres dłuższy niż 5 lat w okresie ostatnich 6 lat, a zamierza podjąć jego wykonywanie, ma obowiązek zawiadomić o tym Krajową Radę Fizjoterapeutów i odbyć trwające nie dłużej niż 6 miesięcy przeszkolenie pod nadzorem fizjoterapeuty z tytułem magistra i 5-letnim stażem pracy lub z tytułem specjalisty w dziedzinie fizjoterapii, zwanym dalej „opiekunem”. Opiekuna wskazuje kierownik podmiotu leczniczego, w którym odbywa się przeszkolenie.

2. Krajowa Rada Fizjoterapeutów określi miejsce, czas trwania i program przeszkolenia, o którym mowa w ust. 1.

3. Przeszkolenie, o którym mowa w ust. 1, może odbyć się również u pracodawcy, który zatrudnia albo ma zamiar zatrudnić fizjoterapeutę, o którym mowa w ust. 1, z zachowaniem warunków określonych w tym przepisie.

4. Krajowa Rada Fizjoterapeutów określi, w drodze uchwały, ramowy program przeszkolenia, sposób i tryb odbywania oraz zaliczenia przeszkolenia, mając na uwadze konieczność odnowienia wiedzy i umiejętności praktycznych przez fizjoterapeutów powracających do wykonywania zawodu oraz czas, w którym fizjoterapeuta nie wykonywał zawodu.

Art. 12. 1. Jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie całkowitej albo częściowej niezdolności fizjoterapeuty do wykonywania zawodu, spowodowanej jego stanem zdrowia, Krajowa Rada Fizjoterapeutów powołuje komisję lekarską, zwaną dalej „komisją”, złożoną ze specjalistów odpowiednich dziedzin medycyny.

2. Komisja wydaje orzeczenie w przedmiocie niezdolności fizjoterapeuty do wykonywania zawodu.

3. Fizjoterapeuta, którego sprawa dotyczy, jest obowiązany do stawienia się przed komisją.

4. Krajowa Rada Fizjoterapeutów, na podstawie orzeczenia komisji, podejmuje uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu na okres trwania niezdolności do wykonywania zawodu albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych na okres trwania niezdolności do wykonywania zawodu.

5. Fizjoterapeuta, którego sprawa dotyczy, jest uprawniony do uczestnictwa, z prawem zabrania głosu, w posiedzeniu Krajowej Rady Fizjoterapeutów w czasie rozpatrywania jego sprawy.

6. Jeżeli fizjoterapeuta odmawia poddania się badaniu przez komisję lub jeżeli Krajowa Rada Fizjoterapeutów na podstawie wyników postępowania wyjaśniającego uzna, że dalsze wykonywanie zawodu lub ściśle określonych czynności zawodowych ze względu na stan zdrowia fizjoterapeuty nie jest możliwe – Krajowa Rada Fizjoterapeutów podejmuje uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych.

7. Fizjoterapeucie, w stosunku do którego podjęto uchwałę o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych, przysługuje prawo wniesienia odwołania od uchwały o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych, do ministra właściwego do spraw zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania uchwały.

8. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 7, może wystąpić do Krajowej Rady Fizjoterapeutów o uchylenie uchwały o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu albo o ograniczeniu wykonywania określonych czynności zawodowych, jeżeli ustaną przyczyny zawieszenia albo ograniczenia.

9.⁶⁾ Postępowanie w sprawach określonych w ust. 1–7 jest poufne i odbywa się z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

10. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Fizjoterapeutów, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące osób wchodzących w skład komisji, tryb orzekania o niezdolności do wykonywania zawodu oraz szczegółowy sposób i tryb postępowania w sprawach zawieszania prawa wykonywania zawodu albo ograniczenia wykonywania określonych czynności zawodowych, mając na względzie zapewnienie prawidłowego wykonywania zawodu oraz ochronę praw osób, wobec których wszczęto postępowanie.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 147 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000), która weszła w życie z dniem 25 maja 2018 r.

Rozdział 3

Prawo wykonywania zawodu

Art. 13. 1. Prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ma pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) jej stan zdrowia pozwala na wykonywanie zawodu fizjoterapeuty, co potwierdza się orzeczeniem lekarskim albo innym dokumentem potwierdzającym brak przeciwwskazań do wykonywania zawodu fizjoterapeuty wymaganych w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wydanym przez właściwe podmioty w tym państwie;
- 3) wykazuje znajomość języka polskiego w stopniu wystarczającym do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
- 4) swoim dotychczasowym zachowaniem daje rękojmię prawidłowego wykonywania zawodu fizjoterapeuty, w szczególności nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz za czyny określone w art. 207 i art. 211 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600 i 2077);
- 5) posiada dyplom, świadectwo lub inny dokument, zwane dalej „dyplomem”:
  - a) potwierdzający kwalifikacje, o którym mowa w ust. 3, lub
  - b) potwierdzający kwalifikacje do wykonywania zawodu fizjoterapeuty uzyskane w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska lub Konfederacji Szwajcarskiej, lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, uznane w Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, lub
  - c) potwierdzający kwalifikacje do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, wydany w państwie innym niż państwo wskazane w lit. b, uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za równoważny z dyplomem uzyskiwanym w Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Za wystarczające w zakresie spełnienia wymagania, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uznaje się przedstawienie odpowiednich dokumentów potwierdzających ukończenie studiów wyższych prowadzonych w języku polskim lub publicznej szkoły policealnej lub niepublicznej szkoły policealnej o uprawnieniach szkoły publicznej, kształcącej w języku polskim, albo:

- 1) w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5 lit. a i b – złożenie oświadczenia następującej treści: „Oświadczam, że władam językiem polskim w mowie i piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.”, zawierającego klauzulę „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań;
- 2) w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 5 lit. c – złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu z języka polskiego organizowanego przez Krajową Radę Fizjoterapeutów.

3. Dyplomem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji jest dyplom wydany osobie, która:

- 1)⁷⁾ rozpoczęła po dniu 1 października 2017 r. jednolite 5-letnie studia wyższe w zakresie fizjoterapii, obejmujące co najmniej 300 punktów ECTS, o których mowa w art. 67 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.⁸⁾), zwanych dalej „punktami ECTS”, w tym co najmniej 160 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii oraz odbyła 6-miesięczną praktykę zawodową i uzyskała tytuł zawodowy magistra oraz złożyła Państwowy Egzamin Fizjoterapeutyczny, zwany dalej „PEF”, z wynikiem pozytywnym, albo
- 1a)⁹⁾ rozpoczęła po roku akademickim 2018/2019 studia przygotowujące do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, prowadzone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, oraz złożyła z wynikiem pozytywnym PEF, albo

⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 149 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1669), która weszła w życie z dniem 1 października 2018 r.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 2024 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 276, 447, 534 i 577.

⁹⁾ Dodany przez art. 149 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 2) rozpoczęła po dniu 30 września 2012 r. i przed dniem 1 października 2017 r. studia wyższe z zakresu fizjoterapii, obejmujące co najmniej 180 punktów ECTS, w tym co najmniej 100 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii i uzyskała tytuł licencjata lub dodatkowo odbyła studia wyższe obejmujące co najmniej 120 punktów ECTS, w tym co najmniej 60 punktów ECTS w zakresie fizjoterapii i uzyskała tytuł magistra, albo
- 3) rozpoczęła po dniu 31 grudnia 1997 r. studia wyższe na kierunku fizjoterapia zgodnie ze standardami kształcenia określonymi w odrębnych przepisach i uzyskała tytuł licencjata lub magistra na tym kierunku, albo
- 4) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1998 r. studia wyższe na kierunku rehabilitacja ruchowa lub rehabilitacja i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku, albo
- 5) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1998 r. studia wyższe w Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskała tytuł magistra oraz ukończyła specjalizację I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, albo
- 6) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1980 r. studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku oraz ukończyła w ramach studiów dwuletnią specjalizację z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzoną legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, albo
- 7) rozpoczęła przed dniem 1 stycznia 1980 r. studia wyższe na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskała tytuł magistra na tym kierunku oraz ukończyła 3-miesięczny kurs specjalizacyjny z rehabilitacji zgodnie z przepisami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu, albo
- 8) ukończyła przed dniem wejścia w życie ustawy szkołę policealną publiczną lub niepubliczną o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskała tytuł zawodowy technika fizjoterapii.

4. W celu przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, Krajowa Rada Fizjoterapeutów powołuje sześciuosobową komisję egzaminacyjną, w której skład wchodzi fizjoterapeuci oraz co najmniej jedna osoba posiadająca wykształcenie wyższe na kierunku lub w zakresie filologia polska. Komisja egzaminacyjna wybiera spośród swoich członków przewodniczącego i sekretarza. Sekretarz komisji sporządza protokół przebiegu egzaminu, a podpisują go członkowie i przewodniczący.

5. Osoba zdająca ponosi opłatę za egzamin, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, a wpływy z tego tytułu stanowią przychód KIF.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Fizjoterapeutów, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres znajomości języka polskiego w mowie i piśmie, niezbędnej do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, mając na względzie w szczególności zakres uprawnień zawodowych fizjoterapeutów;
- 2) sposób i tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wysokość opłaty za ten egzamin oraz wzór zaświadczenia potwierdzającego pozytywne złożenie egzaminu, mając na względzie zapewnienie prawidłowego przebiegu egzaminu oraz koszt organizacji egzaminu.

Art. 14. 1. Do praktyki zawodowej, o której mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1, przystępuje osoba, która rozpoczęła po dniu wejścia w życie ustawy studia wyższe w zakresie fizjoterapii, o których mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1, i złożyła ostatni wymagany planem studiów egzamin.

2. Praktyka zawodowa rozpoczyna się nie później niż z dniem 1 października i kończy po 6 miesiącach, pod warunkiem zrealizowania pełnego programu tej praktyki w łącznej liczbie 960 godzin dydaktycznych, przy czym godzina dydaktyczna realizacji zajęć w ramach praktyki trwa 45 minut.

3. Okres praktyki zawodowej ulega przedłużeniu o czas nieobecności osoby odbywającej praktykę przez okres pobierania świadczeń, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 645), na wniosek osoby odbywającej praktykę.

4. Okres praktyki zawodowej może być skrócony na uzasadniony wniosek osoby odbywającej praktykę, o okres nie dłuższy niż 1/2 okresu tej praktyki.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 i 4, osoba odbywająca praktykę składa do opiekuna, o którym mowa w ust. 6. Opiekun przekazuje rozstrzygnięcie do kierownika, o którym mowa w ust. 10.

6. Osoba odbywająca praktykę wykonuje zadania zawodowe wynikające z ramowego programu praktyki zawodowej pod bezpośrednim nadzorem opiekuna.

7. Opiekunem może być fizjoterapeuta z tytułem magistra, wykonujący zawód w podmiocie określonym w ust. 9, posiadający co najmniej 5-letni staż pracy w zawodzie.

8. Osoba odbywająca praktykę prowadzi dziennik praktyki zawodowej, który zawiera:

- 1) imię i nazwisko kierownika, o którym mowa w ust. 10;
- 2) imię i nazwisko osoby odbywającej praktykę;
- 3) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 4) datę rozpoczęcia praktyki;
- 5) imię i nazwisko opiekuna;
- 6) wykaz czynności praktycznych wykonywanych przez osobę odbywającą praktykę;
- 7) wykaz zaliczonych umiejętności określonych w programie praktyki;
- 8) rozstrzygnięcie w sprawie skrócenia praktyki oraz informację o jego przekazaniu do kierownika, o którym mowa w ust. 10, jeżeli dotyczy;
- 9) datę ukończenia praktyki.

9. Praktyka zawodowa odbywa się w podmiotach leczniczych, o których mowa w art. 89 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

10. Osoby, o których mowa w ust. 1, odbywają praktykę na podstawie skierowania przez kierownika jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej działalność dydaktyczną w dziedzinie nauk medycznych, na której są prowadzone studia wyższe na kierunku studiów związanym z kształceniem w zakresie fizjoterapii, o którym mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1, w ramach ustalonego przez niego harmonogramu i czasu jego odbywania w wymiarze maksymalnym 40 godzin tygodniowo, zgodnie z ramowym programem praktyki zawodowej.

11. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) ramowy program praktyki zawodowej,
- 2) sposób odbywania, skrócenia, dokumentowania i zaliczania praktyki zawodowej,
- 3) wzór dziennika praktyki zawodowej

– mając na celu zapewnienie właściwej realizacji praktyki zawodowej.

Art. 15. 1. PEF organizuje i przeprowadza Centrum Egzaminów Medycznych, zwane dalej „CEM”.

2. Do PEF może przystąpić osoba, która uzyskała tytuł zawodowy magistra po ukończeniu studiów, o których mowa w art. 13 ust. 3 pkt 1.

3. Osoba zamierzająca przystąpić do PEF, zwana dalej „zgłaszającym się”, składa wniosek o potwierdzenie uprawnień do złożenia zgłoszenia do PEF. Wniosek generowany i pobierany ze strony internetowej CEM, po wydrukowaniu jest własnoręcznie podpisywany przez zgłaszającego i składany do wojewody właściwego ze względu na miejsce zamieszkania, a w przypadku gdy nie jest możliwe ustalenie właściwego wojewody, do Wojewody Mazowieckiego.

4. Potwierdzenia uprawnień do złożenia zgłoszenia do PEF dokonuje wojewoda, o którym mowa w ust. 3, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 3. Wojewoda niezwłocznie przekazuje zgłaszającemu się powiadomienie o potwierdzeniu uprawnień do złożenia zgłoszenia do PEF albo ich braku.

5. Zgłaszający się, który uzyskał potwierdzenie uprawnień do złożenia zgłoszenia do PEF, składa do dyrektora CEM zgłoszenie do PEF do dnia:

- 1) 28 lutego roku kalendarzowego, w którym przeprowadzany jest dany egzamin – w przypadku egzaminów wyznaczonych w okresie od dnia 1 kwietnia do dnia 15 maja;
- 2) 31 sierpnia roku kalendarzowego, w którym przeprowadzany jest dany egzamin – w przypadku egzaminów wyznaczonych w okresie od dnia 2 listopada do dnia 15 grudnia.

6. Do terminów, o których mowa w ust. 5, nie stosuje się przepisów art. 58–60 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 oraz z 2019 r. poz. 60).

7. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) miejsce urodzenia;

- 4) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 5) obywatelstwo (obywatelstwa);
- 6) adres do korespondencji oraz numer telefonu i adres poczty elektronicznej, jeżeli zgłaszający je posiada;
- 7) nazwę i adres ukończonej uczelni, numer i datę wydania dyplomu, o którym mowa w ust. 2;
- 8) cechy dokumentu potwierdzającego wniesienie opłaty egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 8, oraz datę dokonania przelewu i określenie PEF, za który ta opłata została wniesiona.

8. Zgłaszający się wnosi opłatę egzaminacyjną, która stanowi dochód budżetu państwa. Opłata ta nie może być wyższa niż 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, do dnia 15 stycznia każdego roku.

9. Opłatę egzaminacyjną, o której mowa w ust. 8, pobiera dyrektor CEM.

10. W przypadku niewniesienia opłaty egzaminacyjnej, o której mowa w ust. 8, albo wniesienia jej w wysokości niższej niż należna, dyrektor CEM wzywa zgłaszającego się do uzupełnienia braków formalnych. Przepisy art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się z zastrzeżeniem, że w przypadku bezskutecznego upływu terminu do uzupełnienia braków formalnych dotknięte nim zgłoszenie do PEF traktuje się jako niezłożone.

11. Dyrektor CEM zawiadamia zgłaszającego się o miejscu i terminie PEF oraz nadanym numerze kodowym nie później niż w terminie 14 dni przed terminem danego PEF.

Art. 16. 1. PEF składa się przed Komisją Egzaminacyjną.

2. Członków Komisji Egzaminacyjnej powołuje i odwołuje dyrektor CEM. Kandydatów do Komisji Egzaminacyjnej zgłaszają:

- 1) dyrektor CEM;
- 2) konsultant krajowy w dziedzinie fizjoterapii;
- 3) rektorzy uczelni prowadzących kształcenie w zakresie fizjoterapii;
- 4) wojewodowie.

3. Członkiem Komisji Egzaminacyjnej nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

4. Przewodniczącym Komisji Egzaminacyjnej oraz Przewodniczącym Zespołu Egzaminacyjnego jest osoba wskazana przez dyrektora CEM.

5. Dyrektor CEM odwołuje członka Komisji Egzaminacyjnej w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) choroby uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka Komisji Egzaminacyjnej;
- 3) niewykonywania lub nienależytego wykonywania obowiązków członka Komisji Egzaminacyjnej;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w ust. 9.

6. W celu przeprowadzenia PEF w ustalonych terminach i miejscach dyrektor CEM wyznacza spośród członków Komisji Egzaminacyjnej Zespołu Egzaminacyjnego.

7. Członkiem Zespołu Egzaminacyjnego nie może być osoba, w stosunku do której zdający PEF przed tym Zespołem Egzaminacyjnym jest:

- 1) małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą w stosunku:
  - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
  - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą w stosunku zależności służbowej.

8. Powody wyłączenia określone w ust. 7 pkt 1 i 2 lit. b trwają pomimo ustania małżeństwa albo przysposobienia.

9. Członkowie Zespołu Egzaminacyjnego przed rozpoczęciem PEF składają dyrektorowi CEM pisemne oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że nie pozostają z żadnym ze zgłaszających się do PEF w tym Zespole Egzaminacyjnym w stosunku, o którym mowa w ust. 7, oraz nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

10. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 9, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany zawrzeć w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

11. Członkom Zespołów Egzaminacyjnych, o których mowa w ust. 2, przysługuje:

- 1) wynagrodzenie za udział w pracach tego Zespołu, w wysokości nie wyższej niż 500 zł dla Przewodniczącego oraz nie wyższej niż 300 zł dla członka;
- 2) zwrot kosztów przejazdu w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 917, z późn. zm.¹⁰⁾);
- 3) zwolnienie od pracy w dniu wykonywania czynności Zespołu Egzaminacyjnego, bez zachowania prawa do wynagrodzenia w przypadku organizowania PEF w dniu roboczym.

12. Szczegółowe warunki wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 11 pkt 1, oraz zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 11 pkt 2, określa, w drodze zarządzenia, dyrektor CEM.

Art. 17. 1. CEM organizuje PEF przy współpracy z konsultantem krajowym w dziedzinie fizjoterapii.

2. Pytania testowe obejmują problematykę z zakresu fizjoterapii, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 1.

3. PEF przeprowadza się w formie egzaminu testowego, składającego się ze 100 pytań zawierających pięć odpowiedzi, z których tylko jedna jest prawidłowa. Za każdą prawidłową odpowiedź uzyskuje się 1 punkt. W przypadku braku odpowiedzi, zaznaczenia nieprawidłowej odpowiedzi albo zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi punkty nie są przyznawane.

4. Test opracowuje i ustala CEM w porozumieniu z konsultantem krajowym w dziedzinie fizjoterapii.

5. Testy i pytania testowe są opracowywane, przetwarzane, dystrybuowane i przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich przez osoby inne niż uczestniczące w ich opracowywaniu, przetwarzaniu, dystrybuowaniu, przechowywaniu, przeprowadzające PEF lub sprawujące nadzór nad jego prowadzeniem.

6. Testy i pytania testowe nie podlegają udostępnianiu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330 i 1669). Dyrektor CEM może udostępnić po egzaminie testy i pytania testowe osobie zdającej dany PEF. Udostępnienie oraz jego dokumentowanie następuje na zasadach określonych w zarządzeniu dyrektora CEM.

7. PEF przeprowadza się zgodnie z regulaminem porządkowym.

Art. 18. 1. Zgłaszający się do PEF przedstawia bezpośrednio przed egzaminem Zespołowi Egzaminacyjnemu, o którym mowa w art. 16 ust. 6, dokument potwierdzający tożsamość. W przypadku braku dokumentu potwierdzającego tożsamość zgłaszającego się, nie może on przystąpić do egzaminu.

2. Przebieg PEF może być dokumentowany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, o czym zgłaszającego się do PEF informuje się w zawiadomieniu o egzaminie lub bezpośrednio przed rozpoczęciem egzaminu.

3. Test jest rozwiązywany przez osobę zdającą samodzielnie. Podczas zdawania PEF osoba zdająca nie może korzystać z pomocy naukowych i dydaktycznych, a także nie może korzystać z urządzeń służących do kopiowania oraz przekazywania i odbioru informacji. W celu weryfikacji, czy osoba zdająca posiada urządzenia służące do kopiowania oraz przekazywania i odbioru informacji możliwe jest użycie wykrywaczy takich urządzeń. Naruszenie tego zakazu stanowi podstawę dyskwalifikowania osoby zdającej egzamin, co jest równoznaczne z uzyskaniem przez nią wyniku negatywnego.

4. W przypadku stwierdzenia, w trakcie trwania egzaminu naruszenia zakazów, o których mowa w ust. 3, lub rozwiązywania testu niesamodzielnie Przewodniczący Zespołu Egzaminacyjnego odnotowuje ten fakt w protokole egzaminacyjnym. W przypadku dyskwalifikacji zdającego, w protokole wskazuje się przyczynę dyskwalifikacji i godzinę przerwania egzaminu testowego.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1000, 1076, 1608, 1629, 2215, 2244, 2245, 2377 i 2432.

5. W przypadku stwierdzenia po zakończeniu egzaminu na podstawie analizy obrazów zarejestrowanych za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, o których mowa w ust. 2, że zdający naruszył zakazy, o których mowa w ust. 3, lub rozwiązał test niesamodzielnie, Przewodniczący Komisji Egzaminacyjnej dokonuje dyskwalifikacji zdającego. Fakt zdyskwalifikowania wraz ze wskazaniem przyczyny dyskwalifikacji odnotowuje się w protokole egzaminacyjnym.

6. O dyskwalifikacji, o której mowa w ust. 5, dyrektor CEM zawiadamia na piśmie osobę zdyskwalifikowaną. Osoba zdyskwalifikowana może złożyć, w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wniosek o weryfikację rozstrzygnięcia o dyskwalifikacji.

7. Dyrektor CEM rozstrzyga wniosek o weryfikację rozstrzygnięcia o dyskwalifikacji w terminie 14 dni. Rozstrzygnięcie dyrektora CEM jest ostateczne.

8. W przypadku utrzymania w mocy przez dyrektora CEM rozstrzygnięcia o dyskwalifikacji, osoba zdyskwalifikowana nie może przystąpić do PEF w kolejnym najbliższym terminie egzaminu po dniu dyskwalifikacji.

Art. 19. 1. Zdający PEF w danym terminie może wnieść w trakcie egzaminu albo bezpośrednio po jego zakończeniu, przed opuszczeniem sali egzaminacyjnej, merytoryczne zastrzeżenia do pytania testowego wykorzystanego podczas tego PEF. Zastrzeżenia składa się do dyrektora CEM na formularzu, którego wzór opracowuje CEM.

2. Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 1, rozpatruje, w terminie nie dłuższym niż 3 dni od dnia, w którym odbywał się PEF, Komisja powołana przez dyrektora CEM spośród osób, których wiedza, doświadczenie i autorytet dają rękojmię prawidłowego rozpatrzenia wniesionych zastrzeżeń. W przypadku uznania zastrzeżenia, pytanie testowe objęte zastrzeżeniem zostaje unieważnione. Rozstrzygnięcie to powoduje obniżenie maksymalnej możliwej do uzyskania liczby punktów z testu. Za unieważnione pytanie nie przyznaje się punktów.

3. Pozytywny wynik z PEF otrzymuje zdający, który uzyskał co najmniej 56% maksymalnej liczby punktów z testu. Wynik egzaminu nie stanowi decyzji w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

4. Osoba, która nie przystąpiła do PEF w wyznaczonym terminie albo złożyła PEF z wynikiem negatywnym, może przystąpić ponownie do egzaminu w innym terminie.

5. Osobie, która złożyła PEF, dyrektor CEM wydaje świadectwo złożenia PEF w terminie 21 dni od dnia złożenia egzaminu. Podpis dyrektora CEM zamieszczony na świadectwie może być odwzorowany mechanicznie. Na wniosek osoby zainteresowanej dyrektor CEM wydaje, odpłatnie, duplikat albo dokonuje korekty świadectwa złożenia PEF. Opłata za te czynności wynosi 50 zł. Opłaty nie wnosi się, w przypadku gdy korekta wynika z błędu CEM.

6. CEM ewidencjonuje wydane świadectwa, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku rażących uchybień dotyczących procedury przebiegu PEF lub nieprzewidzianych sytuacji mających wpływ na przeprowadzenie PEF dyrektor CEM, po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw zdrowia, może wydać zarządzenie o unieważnieniu egzaminu dla poszczególnych albo wszystkich zdających.

8. W przypadku unieważnienia PEF, nie pobiera się opłaty egzaminacyjnej od osób zgłaszających się do kolejnego PEF, które przystępowały do unieważnionego egzaminu.

9. Dokumentacja dotycząca PEF jest przechowywana przez właściwe podmioty zgodnie z przepisami art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2019 r. poz. 553).

Art. 20. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Fizjoterapeutów, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres problematyki uwzględnianej przy opracowywaniu pytań testowych PEF, mając na uwadze zakres wiedzy i umiejętności, które przystępujący do egzaminu powinien posiadać,
- 2) tryb powoływania członków Komisji Egzaminacyjnej, o której mowa w art. 16 ust. 1, z uwzględnieniem warunków określonych w art. 16 ust. 2 i 3,
- 3) wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 16 ust. 9,
- 4) sposób i szczegółowy tryb zgłaszania do PEF oraz przeprowadzania PEF, w tym okres, w którym powinny być wyznaczone ich terminy,
- 5) wysokość opłaty, o której mowa w art. 15 ust. 8, oraz sposób jej uiszczenia,
- 6) szczegółowy tryb unieważniania PEF,
- 7) szczegółowy sposób ustalania wyników PEF,

- 8) wzór świadectwa złożenia PEF,
- 9) sposób przekazywania przez CEM wyników PEF uprawnionym podmiotom

– uwzględniając prawidłowy przebieg PEF oraz zachowanie bezstronności pracy Zespołów Egzaminacyjnych.

2. Dyrektor CEM wydaje regulamin porządkowy PEF, zatwierdzany przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 21. 1. Prawo wykonywania zawodu stwierdza, na wniosek osoby zainteresowanej, Krajowa Rada Fizjoterapeutów.

2. Krajowa Rada Fizjoterapeutów po przyjęciu wniosku niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie miesiąca od dnia jego złożenia, potwierdza otrzymanie wniosku oraz informuje wnioskodawcę o ewentualnych brakach, wzywając go do ich uzupełnienia.

3. Krajowa Rada Fizjoterapeutów stwierdza, w drodze uchwały, prawo wykonywania zawodu albo odmawia stwierdzenia tego prawa.

4. Postępowanie w sprawie stwierdzenia prawa wykonywania zawodu powinno się zakończyć niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wszystkich wymaganych dokumentów określonych ustawą.

5. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów wydanych przez odpowiednie władze lub organizacje państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Krajowa Rada Fizjoterapeutów może zwrócić się do odpowiednich władz lub organizacji tego państwa o potwierdzenie autentyczności dyplomów, świadectw lub innych dokumentów wydanych przez to państwo oraz o poświadczenie, że fizjoterapeuta zamierzający wykonywać zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uzyskał wykształcenie zgodne z przepisami obowiązującymi w tym państwie.

Art. 22. 1. Wniosek o przyznanie prawa wykonywania zawodu fizjoterapeuty zawiera:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) płeć;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) numer PESEL, serię i numer dowodu osobistego, a w przypadku osób, które nie mają nadanego numeru PESEL – numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 6) obywatelstwo;
- 7) adres miejsca zamieszkania;
- 8) adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej, jeżeli posiada;
- 9) nazwę i adres ukończonej szkoły;
- 10) numer i datę wydania dyplomu;
- 11) numer i datę wydania świadectwa złożenia PEF;
- 12) tytuł zawodowy;
- 13) oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.

2. Do wniosku dołącza się:

- 1) w przypadku osób, o których mowa w art. 13 ust. 3, dodatkowo:
  - a) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 3 – ich oryginały lub notarialnie potwierdzone kopie,
  - b) pisemne oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,
  - c) aktualną fotografię;
- 2) w przypadku osób, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 5 lit. b i c, do wniosku dołącza się dodatkowo:
  - a) dokumenty potwierdzające spełnienie wymagań, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 5 lit. b i c, przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego oraz ich oryginały lub notarialnie potwierdzone kopie,
  - b) pisemne oświadczenie o posiadaniu pełnej zdolności do czynności prawnych,

- c) oświadczenie o znajomości języka polskiego w mowie i w piśmie w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu fizjoterapeuty, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1, albo zaświadczenie potwierdzające złożenie egzaminu, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2,
- d) aktualną fotografię,
- e) kopię dokumentu lub inny dowód wskazujący na posiadanie prawa pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z odrębnymi przepisami.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b i pkt 2 lit. b, fizjoterapeuta składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany zawrzeć w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

4. W przypadku ubiegania się o stwierdzenie prawa wykonywania zawodu przez osobę zobowiązaną do odbycia przeszkolenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1, do wniosku dołącza się również zaświadczenie potwierdzające zakończenie przeszkolenia.

Art. 23. 1. Stwierdzenie prawa wykonywania zawodu podlega opłacie. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż 10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ubiegły rok, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, do dnia 15 stycznia każdego roku.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi przychód KIF.

3. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i sposób uiszczania opłaty za stwierdzenie prawa wykonywania zawodu, uwzględniając niezbędne koszty związane z przeprowadzeniem tych czynności.

Art. 24. 1. Na podstawie uchwał o stwierdzeniu lub przyznaniu prawa wykonywania zawodu Krajowa Rada Fizjoterapeutów dokonuje wpisu do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów i wydaje dokument „Prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty”.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Fizjoterapeutów, określi, w drodze rozporządzenia, wzór dokumentu „Prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty”, mając na względzie treść informacji, jakie mają znajdować się w tym dokumencie.

Art. 25. 1. Do uchwał w sprawach stwierdzenia i przyznania prawa wykonywania zawodu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego dotyczące decyzji administracyjnych.

2. Od ostatecznych uchwał podjętych w przedmiocie stwierdzenia i przyznania prawa wykonywania zawodu skargę do sądu administracyjnego może wnieść także minister właściwy do spraw zdrowia.

3. W sprawach określonych w ust. 1, w których skargę do sądu administracyjnego wniósł inny uprawniony podmiot, minister właściwy do spraw zdrowia może wziąć udział w postępowaniu sądowym na prawach przysługujących prokuratorowi. Przepis art. 8 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467, 1544 i 1629 oraz z 2019 r. poz. 11 i 60) stosuje się odpowiednio.

Art. 26. Prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty wygasa w przypadku:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się prawa wykonywania zawodu;
- 3) prawomocnego orzeczenia przez sąd dyscyplinarny zakazu wykonywania zawodu;
- 4) utraty pełnej zdolności do czynności prawnych.

Art. 27. 1. Fizjoterapeuta będący obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który posiada uprawnienia do wykonywania zawodu fizjoterapeuty w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, może tymczasowo i okazjonalnie wykonywać zawód fizjoterapeuty, jeżeli złoży do Krajowej Rady Fizjoterapeutów:

- 1) pisemne oświadczenie o zamiarze tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) dokument potwierdzający obywatelstwo;

- 3) zaświadczenie wydane przez właściwe organy państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, stwierdzające, że zgodnie z prawem wykonuje w tym państwie zawód fizjoterapeuty oraz że w chwili składania oświadczenia nie obowiązuje go zakaz, nawet tymczasowy, wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
- 4) zaświadczenie o wykonywaniu tego zawodu przez co najmniej rok w okresie ostatnich 10 lat albo dokument potwierdzający kształcenie regulowane – w przypadku gdy zawód fizjoterapeuty nie jest regulowany w państwie siedziby usługodawcy;
- 5) dokumenty potwierdzające kwalifikacje do wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, składa się przed rozpoczęciem wykonywania zawodu fizjoterapeuty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy i ponawia w każdym roku, w którym fizjoterapeuta zamierza wykonywać zawód w sposób tymczasowy i okazjonalny na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 1, przedkłada Krajowej Radzie Fizjoterapeutów dokumenty określone w ust. 1 pkt 2–5 przed rozpoczęciem wykonywania zawodu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy oraz każdorazowo w przypadku istotnej zmiany zawartych w nich informacji.

4. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 1, z chwilą złożenia oświadczenia oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1, zostaje wpisany do rejestru osób uprawnionych do wykonywania zawodu fizjoterapeuty tymczasowo i okazjonalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Rejestr, o którym mowa w ust. 4, prowadzi Krajowa Rada Fizjoterapeutów, w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 570, z 2018 r. poz. 1000, 1544 i 1669 oraz z 2019 r. poz. 60 i 534). Rejestr zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) obywatelstwo;
- 3) miejsce i datę urodzenia;
- 4) nazwę i numer oraz kraj wydania dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 5) nazwę i oznaczenie dokumentu potwierdzającego prawo do wykonywania zawodu fizjoterapeuty w państwie członkowskim Unii Europejskiej innym niż Rzeczpospolita Polska, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 6) miejsce, okres, formę i zakres świadczeń zdrowotnych udzielanych w ramach tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu fizjoterapeuty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ich określenie jest możliwe;
- 7) datę wydania przez Krajową Radę Fizjoterapeutów zaświadczenia o spełnieniu obowiązku złożenia oświadczenia oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1;
- 8) adres do korespondencji.

6. Krajowa Rada Fizjoterapeutów dokonuje wpisu do rejestru, o którym mowa w ust. 4, oraz wydaje zaświadczenie o spełnieniu przez fizjoterapeutę obowiązku złożenia oświadczenia oraz dokumentów, o których mowa w ust. 1. Wpis do rejestru oraz wydanie zaświadczenia są bezpłatne i nie mogą powodować opóźnień lub utrudnień w tymczasowym i okazjonalnym wykonywaniu zawodu.

7. Właścicielem i administratorem rejestru, o którym mowa w ust. 4, jest Krajowa Rada Fizjoterapeutów.

8. Krajowa Rada Fizjoterapeutów udostępnia systemowi informacji w ochronie zdrowia, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz. U. z 2019 r. poz. 408), dane objęte rejestrem, o którym mowa w ust. 4.

9. W sprawach nieuregulowanych w ust. 1–8 do tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu fizjoterapeuty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mają zastosowanie przepisy o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej dotyczące świadczenia usług transgranicznych.

Art. 28.¹¹⁾ 1. Fizjoterapeuta przed rozpoczęciem wykonywania zadań zawodowych na podstawie umowy o pracę, w ramach stosunku służbowego lub umowy cywilnoprawnej, jest obowiązany przedłożyć podmiotowi, na rzecz którego wykonuje te zadania, dokument potwierdzający prawo wykonywania zawodu.

---

¹¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2. Podmiot, na rzecz którego fizjoterapeuta ma wykonywać zadania zawodowe, przed zatrudnieniem fizjoterapeuty na podstawie umowy o pracę, w ramach stosunku służbowego albo umowy cywilnoprawnej, jest obowiązany żądać przedłożenia dokumentu potwierdzającego prawo wykonywania zawodu.

Rozdział 4

Krajowy Rejestr Fizjoterapeutów oraz zaświadczenia

Art. 29. 1. Krajowa Rada Fizjoterapeutów prowadzi Krajowy Rejestr Fizjoterapeutów.

2. Krajowy Rejestr Fizjoterapeutów jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

3. W Krajowym Rejestrze Fizjoterapeutów są gromadzone dane fizjoterapeutów posiadających prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

4. Dane fizjoterapeutów, których prawo wykonywania zawodu wygasło, są usuwane z Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów, po upływie 15 lat od dnia wygaśnięcia prawa wykonywania zawodu.

5. Właścicielem i administratorem Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów jest Krajowa Rada Fizjoterapeutów.

Art. 30. 1. Krajowy Rejestr Fizjoterapeutów zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) imiona rodziców;
- 4) miejsce i datę urodzenia;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 6) obywatelstwo;
- 7) adres miejsca zamieszkania;
- 8) numer zaświadczenia o prawie wykonywania zawodu oraz numery poprzednich zaświadczeń o prawie wykonywania zawodu z określeniem organu wydającego zaświadczenie i daty wydania;
- 9) informację o posiadaniu prawa wykonywania zawodu w innym państwie niż Rzeczpospolita Polska;
- 10) informację o ograniczeniach w wykonywaniu zawodu;
- 11) nazwę ukończonej szkoły, numer dyplomu i datę jego wydania oraz rok ukończenia szkoły;
- 12) datę rozpoczęcia wykonywania zawodu;
- 13) datę i rodzaj ukończonego kształcenia podyplomowego, nazwę organizatora kształcenia wydającego zaświadczenie oraz w przypadku szkolenia specjalizacyjnego – numer dyplomu oraz datę jego wydania;
- 14) stopień naukowy, datę jego uzyskania oraz nazwę organu nadającego stopień;
- 15) tytuł naukowy, datę jego uzyskania oraz nazwę organu nadającego tytuł;
- 16) nazwę pracodawcy oraz datę zatrudnienia i stanowisko, poczynając od daty rozpoczęcia wykonywania zawodu;
- 16a)¹²⁾ informację o prowadzeniu indywidualnej praktyki fizjoterapeutycznej lub udzielaniu świadczeń zdrowotnych w ramach grupowej praktyki fizjoterapeutycznej i numer wpisu do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą;
- 17) informację o zaprzestaniu wykonywania zawodu;
- 18) informację o zawieszeniu prawa wykonywania zawodu;
- 19) informację o przyczynie wygaśnięcia prawa wykonywania zawodu;
- 20) informację o skreśleniu z Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów.

2. Krajowy Rejestr Fizjoterapeutów jest jawny w zakresie następujących danych i informacji dotyczących fizjoterapeuty:

- 1) imienia i nazwiska, stopnia naukowego i tytułu naukowego;

---

¹²⁾ Dodany przez art. 5 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2) nazwy pracodawcy.

Art. 31. 1. Krajowa Rada Fizjoterapeutów na wniosek osoby wpisanej do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów, niezwłocznie wydaje wypis w zakresie dotyczącym tej osoby. Wydanie wypisu jest bezpłatne.

2. Krajowa Rada Fizjoterapeutów na wniosek odpowiednich władz lub organizacji państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym udostępnia z Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów, niezbędne do uznania kwalifikacji informacje, o które wnoszą te władze lub organizacje, a które mogą mieć wpływ na podjęcie lub wykonywanie zawodu fizjoterapeuty na terytorium tego państwa.

3. Na wniosek upoważnionych organów udostępnia się informacje zawarte w Krajowym Rejestrze Fizjoterapeutów dla celów statystycznych.

4. Krajowa Rada Fizjoterapeutów udostępnia systemowi informacji w ochronie zdrowia, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia, dane objęte Krajowym Rejestrem Fizjoterapeutów.

Art. 32. Fizjoterapeuta wpisany do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić Krajową Radę Fizjoterapeutów o zmianach danych, o których mowa w art. 30 ust. 1, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności stanowiących podstawę zmiany wpisu.

Art. 33. 1. Krajowa Rada Fizjoterapeutów jest obowiązana przekazywać do dnia 15 stycznia każdego roku ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o liczbie i strukturze zatrudnienia fizjoterapeutów wykonujących zawód na terenie poszczególnych województw, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

2. Krajowa Rada Fizjoterapeutów jest obowiązana przekazać informację, o której mowa w ust. 1, także każdorazowo na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 34. 1. Krajowa Rada Fizjoterapeutów, na wniosek fizjoterapeuty, wydaje:

- 1) zaświadczenie stwierdzające, że fizjoterapeuta posiada kwalifikacje zgodne z wymaganiami obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) inne zaświadczenia wymagane przez odpowiednie władze lub organizacje państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej.

2. Krajowa Rada Fizjoterapeutów określi, w drodze uchwały, wzór zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

Rozdział 5

Kształcenie podyplomowe fizjoterapeutów

Art. 35. 1. Fizjoterapeuta uzyskuje tytuł specjalisty po odbyciu szkolenia specjalizacyjnego, ustalonego programem specjalizacji i zdaniu PESFZ.

2. Opłatę za szkolenie specjalizacyjne i PESFZ ponosi fizjoterapeuta odbywający specjalizację.

3. Wysokość opłaty za szkolenie specjalizacyjne ustala kierownik jednostki szkolącej, o której mowa w art. 36 ust. 1. Wysokość opłaty nie może być wyższa niż planowane koszty związane z przeprowadzeniem szkolenia specjalizacyjnego. Opłata stanowi przychód jednostki szkolącej.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia może, w ramach środków budżetu państwa, których jest dysponentem, dofinansować koszty związane ze szkoleniem specjalizacyjnym fizjoterapeutów.

5. KIF uznaje, na wniosek, uzyskany za granicą tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii za równoważny z tytułem specjalisty w Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zostały spełnione warunki:

- 1) okres specjalizacji odbytej za granicą nie odbiega od okresu określonego w programie specjalizacji w dziedzinie fizjoterapii realizowanego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) program specjalizacji w zakresie wymaganej wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych odpowiada w istotnych częściach programowi specjalizacji w dziedzinie fizjoterapii w Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Osoba, która uzyskała za granicą tytuł specjalisty, o którym mowa w ust. 1, występuje do KIF z wnioskiem, do którego dołącza, wraz z tłumaczeniem na język polski, dokumenty:

- 1) oryginał dokumentu nadania tytułu specjalisty;
- 2) dokument zawierający dane o miejscu odbycia specjalizacji i jej okresie oraz zrealizowanym programie;

- 3) informacje o sposobie i trybie złożenia egzaminu końcowego lub innej formie potwierdzającej nabytą wiedzę i umiejętności praktyczne;
- 4) zaświadczenia o miejscu, okresie i rodzaju czynności zawodowych wykonywanych po uzyskaniu tytułu specjalisty.

7. KIF uznaje albo odmawia uznania tytułu specjalisty w dziedzinie fizjoterapii, w drodze decyzji, na podstawie opinii sporządzonej przez dyrektora Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, zwanego dalej „CMKP”.

8. Opinia, o której mowa w ust. 7, jest sporządzana na podstawie oceny merytorycznej wniosku, dokonanej przez zespół ekspertów, o którym mowa w art. 38 ust. 3. W wyniku dokonania oceny, zespół ekspertów może wnioskować o podjęcie jednej z następujących decyzji:

- 1) uznanie tytułu specjalisty bez dodatkowych warunków;
- 2) uznanie tytułu specjalisty po odbyciu stażu adaptacyjnego w jednostce szkolącej, którego zakres i program określi w indywidualnych przypadkach zespół ekspertów;
- 3) uznanie tytułu specjalisty po złożeniu PESFZ;
- 4) odmowę uznania tytułu specjalisty uzyskanego za granicą.

9. Obsługę organizacyjną i finansowanie prac zespołu ekspertów, o którym mowa w art. 38 ust. 3, zapewnia CMKP.

10. Staż adaptacyjny, o którym mowa w ust. 8 pkt 2, jest odbywany w jednostce szkolącej, o której mowa w art. 36 ust. 1, na podstawie umowy o odbycie stażu adaptacyjnego zawartej z tą jednostką na warunkach określonych w umowie.

11. KIF uznaje albo odmawia uznania, w drodze decyzji, tytułu specjalisty uzyskanego przez fizjoterapeutę w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej za równoważny z tytułem specjalisty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z zasadami określonymi w przepisach dotyczących zasad uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

12. W decyzji zamieszcza się:

- 1) numer decyzji;
- 2) datę wydania decyzji;
- 3) imię (imiona) i nazwisko osoby, której decyzja dotyczy;
- 4) obywatelstwo (obywatelstwa);
- 5) państwo, w którym fizjoterapeuta uzyskał tytuł specjalisty;
- 6) przedmiot decyzji;
- 7) rozstrzygnięcie;
- 8) oznaczenie organu wydającego decyzję.

Art. 36. 1. Szkolenie specjalizacyjne w ramach kształcenia podyplomowego jest prowadzone przez podmioty, zwane dalej „jednostkami szkolącymi”, po uzyskaniu akredytacji udzielonej przez dyrektora CMKP.

2. Akredytacja może zostać udzielona podmiotom, które:

- 1) powołały zespół do spraw szkolenia specjalizacyjnego, w tym podpisały umowy na pełnienie obowiązków kierowników specjalizacji z osobami posiadającymi tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo z osobami, którym minister właściwy do spraw zdrowia powierzył obowiązki specjalisty w dziedzinie fizjoterapii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie *art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. poz. 89, z późn. zm.¹³⁾¹⁴⁾*;
- 2) spełniają standardy kształcenia określone w programie specjalizacji;
- 3) są podmiotami, których działalność obejmuje profil prowadzonego szkolenia specjalizacyjnego i które zawarły porozumienia z innymi podmiotami na realizację staży kierunkowych lub kursów specjalizacyjnych określonych programem specjalizacji, jeżeli ich odbywania jednostka szkoląca nie może zapewnić w ramach swojej struktury organizacyjnej;

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. poz. 849, 1172, 1240 i 1290, z 2008 r. poz. 1056 i 1570, z 2009 r. poz. 100, 641, 817, 1241 i 1707, z 2010 r. poz. 620, 679 i 1507 oraz z 2011 r. poz. 235.

¹⁴⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 lipca 2011 r. na podstawie art. 220 pkt 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. poz. 654), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2011 r.

4) opracowały regulamin organizacyjny szkolenia specjalizacyjnego.

3. Regulamin organizacyjny szkolenia specjalizacyjnego, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, określa, w szczególności:

- 1) maksymalną liczbę osób, które mogą zostać przyjęte na szkolenie specjalizacyjne;
- 2) organizację szkolenia specjalizacyjnego, w tym harmonogram zajęć i staży kierunkowych;
- 3) szczegółowy zakres obowiązków kierowników specjalizacji, opiekunów staży kierunkowych, wykładowców i innych osób prowadzących zajęcia;
- 4) sposób sprawdzania wiadomości i umiejętności;
- 5) sposób oceny organizacji i przebiegu szkolenia specjalizacyjnego przez osoby w nim uczestniczące.

4. Podmiot zamierzający prowadzić szkolenie specjalizacyjne składa do dyrektora CMKP wniosek o udzielenie akredytacji. Wniosek zawiera:

- 1) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o uzyskanie akredytacji;
- 2) liczbę i kwalifikacje kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia teoretyczne i praktyczne na kursie specjalizacyjnym (wymagana specjalizacja, posiadany stopień naukowy lub tytuł naukowy);
- 3) opis bazy dydaktycznej i warunków organizacyjnych właściwych dla szkolenia specjalizacyjnego;
- 4) plan realizacji programu specjalizacji;
- 5) oświadczenie o spełnieniu warunków niezbędnych do realizacji planu, o którym mowa w pkt 4.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się:

- 1) dokumenty potwierdzające status prawny podmiotu;
- 2) informacje o dotychczasowym przebiegu prowadzonej przez niego działalności;
- 3) dokumenty potwierdzające spełnianie warunków, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, składa się najpóźniej na 4 miesiące przed planowanym terminem rozpoczęcia przez jednostkę szkolącą prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego.

7. Dyrektor CMKP sprawdza pod względem formalnym dokumenty, o których mowa w ust. 5. W przypadku stwierdzenia braków formalnych podmiot, który złożył wniosek, jest wzywany do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Po bezskutecznym upływie tego terminu wniosek jest pozostawiany bez rozpoznania.

8. Dyrektor CMKP, w celu uzyskania opinii o spełnieniu przez podmiot warunków, o których mowa w ust. 2, powołuje zespół ekspertów, w składzie:

- 1) przedstawiciel stowarzyszenia będącego zgodnie z postanowieniami jego statutu towarzystwem naukowym o zasięgu krajowym, zrzeszającym specjalistów w dziedzinie fizjoterapii, zgłoszony przez zarząd tego stowarzyszenia;
- 2) dwóch ekspertów w dziedzinie fizjoterapii, zgłoszonych przez konsultanta krajowego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego;
- 3) przedstawiciel Krajowej Rady Fizjoterapeutów, zwany dalej „przedstawicielem KRF”.

9. Zespół ekspertów, o którym mowa w ust. 8, opiniuje wnioski w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz na kwartał i przekazuje swoją opinię dyrektorowi CMKP niezwłocznie po jej sporządzeniu, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia jej sporządzenia. Wnioski mogą być opiniowane w trybie obiegowym, z użyciem dostępnych systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

10. Dyrektor CMKP:

- 1) dokonuje wpisu jednostki szkolącej na prowadzoną przez siebie listę jednostek posiadających akredytację, wraz z określeniem maksymalnej liczby miejsc szkoleniowych w zakresie danego szkolenia specjalizacyjnego dla osób mogących odbywać szkolenie specjalizacyjne, na okres 5 lat, w przypadku gdy opinia zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 8, jest pozytywna, albo
- 2) odmawia wpisu podmiotu, o którym mowa w ust. 1, na prowadzoną przez siebie listę jednostek szkolących, w przypadku gdy opinia zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 8, jest negatywna i zawiadamia o tym niezwłocznie wnioskodawcę.

11. Dyrektor CMKP występuje do jednostki szkolącej wpisanej na listę, o której mowa w ust. 10, na 6 miesięcy przed dniem upływu okresu, o którym mowa w ust. 10 pkt 1, o weryfikację akredytacji, mając na względzie konieczność zapewnienia fizjoterapeutom ciągłości szkolenia specjalizacyjnego w tej jednostce. Przepisy ust. 1–10 stosuje się odpowiednio.

12. Dyrektor CMKP publikuje i aktualizuje na swojej stronie internetowej listę jednostek szkolących.

13. W przypadku gdy jednostka szkoląca przestała spełniać warunki niezbędne do uzyskania akredytacji do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego, powiadamia o tym niezwłocznie wojewodę i dyrektora CMKP.

14. Dyrektor CMKP, w drodze decyzji, skreśla z listy, o której mowa w ust. 10, jednostkę szkolącą, która nie realizuje szczegółowego programu specjalizacji lub nie przestrzega standardów szkolenia specjalizacyjnego fizjoterapeutów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, albo przestała spełniać warunki niezbędne do uzyskania akredytacji do szkolenia specjalizacyjnego. Od decyzji tej przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

15. Staże kierunkowe i kursy specjalizacyjne objęte programem specjalizacji prowadzą podmioty, o których mowa w ust. 1 albo w ust. 2 pkt 3. CMKP koordynuje organizację staży kierunkowych oraz kursów specjalizacyjnych objętych programem specjalizacji zgodnie z wymogami specjalizacji oraz liczbą i rozmieszczeniem regionalnym fizjoterapeutów odbywających szkolenie specjalizacyjne.

16. Dyrektor CMKP publikuje na swojej stronie internetowej listę staży kierunkowych oraz listę kursów specjalizacyjnych, objętych programem specjalizacji, które zawierają:

- 1) nazwę i siedzibę podmiotu, o którym mowa w ust. 1 albo w ust. 2 pkt 3, lub imię, nazwisko i adres osoby fizycznej prowadzącej kurs specjalizacyjny;
- 2) termin, miejsce oraz liczbę osób mogących uczestniczyć w stażu kierunkowym albo kursie specjalizacyjnym.

17. Podmioty, o których mowa w ust. 1, przekazują na bieżąco do CMKP informacje niezbędne do prowadzenia staży kierunkowych i kursów specjalizacyjnych.

18. Podmiot, który zrealizował staż albo kurs specjalizacyjny, o których mowa w ust. 15, przekazuje do CMKP listę fizjoterapeutów, którzy ukończyli staż kierunkowy lub kurs specjalizacyjny, zawierającą imię i nazwisko oraz numer PESEL fizjoterapeuty, a w przypadku jego braku – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania.

Art. 37. 1. Nadzór nad prowadzeniem szkolenia specjalizacyjnego sprawuje minister właściwy do spraw zdrowia za pośrednictwem dyrektora CMKP.

2. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 1, dyrektor CMKP jest uprawniony do:

- 1) kontroli jednostki szkolącej;
- 2) żądania przedstawienia dokumentacji i wyjaśnień dotyczących prowadzonego szkolenia specjalizacyjnego;
- 3) wydawania zaleceń dotyczących usunięcia stwierdzonych uchybień.

3. Kontrola realizacji szkolenia specjalizacyjnego jest prowadzona przez zespół kontrolny powoływany przez dyrektora CMKP. W skład zespołu kontrolnego mogą wchodzić, poza pracownikami CMKP:

- 1) konsultant krajowy w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego;
- 2) przedstawiciel stowarzyszenia będącego zgodnie z postanowieniami jego statutu towarzystwem naukowym o zasięgu krajowym, zrzeszającego specjalistów w dziedzinie fizjoterapii, który posiada tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego fizjoterapeuty za równoważny ze zrealizowaniem programu specjalizacji, uzyskaną na podstawie dotychczasowych przepisów;
- 3) osoby posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii lub legitymujące się dorobkiem naukowym i zawodowym w tej dziedzinie zgłoszone przez konsultanta krajowego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego;
- 4) przedstawiciel właściwego miejscowo wojewody;
- 5) przedstawiciel KRF, który posiada tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej.

4. Zespół kontrolny, w składzie co najmniej 3-osobowym, wykonując czynności kontrolne, za okazaniem upoważnienia, ma prawo:

- 1) wstępu do pomieszczeń dydaktycznych;
- 2) udziału w zajęciach w charakterze obserwatora;
- 3) wglądu do dokumentacji przebiegu szkolenia specjalizacyjnego prowadzonej przez jednostkę szkolącą;

- 4) żądania od kierownika jednostki szkolącej ustnych i pisemnych wyjaśnień;
- 5) badania opinii uczestników szkolenia i kadry dydaktycznej.

5. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych sporządza się protokół, który zawiera:

- 1) nazwę i adres jednostki szkolącej;
- 2) miejsce odbywania szkolenia specjalizacyjnego;
- 3) datę rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych;
- 4) imiona i nazwiska osób wykonujących czynności kontrolne;
- 5) opis stanu faktycznego;
- 6) stwierdzone nieprawidłowości albo informację o braku zastrzeżeń;
- 7) wnioski osób wykonujących czynności kontrolne;
- 8) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- 9) w przypadku odmowy podpisania protokołu przez kierownika jednostki szkolącej, informację o takiej odmowie.

6. Protokół podpisują osoby wykonujące czynności kontrolne oraz kierownik jednostki szkolącej. Odmowa podpisania protokołu przez kierownika jednostki szkolącej nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez osoby wykonujące czynności kontrolne.

7. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden jest przekazywany kierownikowi jednostki szkolącej.

8. Kierownik jednostki szkolącej, w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu, ma prawo do wniesienia pisemnie uzasadnionych zastrzeżeń co do faktów stwierdzonych w trakcie kontroli i opisanych w protokole oraz co do sposobu przeprowadzania czynności kontrolnych. Osoby wykonujące czynności kontrolne są obowiązane zbadać dodatkowo te fakty i uzupełnić protokół w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń.

9. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 8, w całości albo części, zespół kontrolny przekazuje na piśmie swoje stanowisko kierownikowi kontrolowanej jednostki szkolącej.

10. Dyrektor CMKP przekazuje kierownikowi jednostki szkolącej zalecenia pokontrolne dotyczące stwierdzenia nieprawidłowości w trakcie kontroli i zobowiązuje go do usunięcia tych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Kopię pisma z zaleceniami pokontrolnymi dyrektor CMKP przekazuje do wiadomości konsultantowi krajowemu w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego i właściwemu konsultantowi wojewódzkiemu w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta wojewódzkiego.

11. W przypadku niezrealizowania zaleceń pokontrolnych w określonym terminie dyrektor CMKP podejmuje decyzję o skreśleniu jednostki z listy jednostek szkolących. Z dniem skreślenia jednostka szkoląca traci akredytację. Od decyzji tej przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

12. Osobom wykonującym czynności kontrolne przysługuje:

- 1) wynagrodzenie za wykonanie czynności kontrolnych w wysokości nie wyższej niż 300 zł;
- 2) zwrot kosztów przejazdu w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 3) zwolnienie od pracy w dniach wykonywania czynności kontrolnych bez zachowania prawa do wynagrodzenia.

Art. 38. 1. Program specjalizacji zawiera:

- 1) założenia organizacyjno-programowe, określające:
  - a) cele szkolenia,
  - b) uzyskane kompetencje zawodowe,
  - c) sposób organizacji szkolenia specjalizacyjnego;
- 2) okres szkolenia specjalizacyjnego, w tym liczbę godzin stażu podstawowego;
- 3) szczegółowy zakres wymaganej wiedzy teoretycznej i wykaz umiejętności praktycznych będących przedmiotem szkolenia specjalizacyjnego;

- 4) moduły szkolenia specjalizacyjnego oraz formy i metody kształcenia stosowane w ramach modułów, w tym:
  - a) kursy obejmujące szczegółowy zakres wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych będących przedmiotem kursu, zwane dalej „kursami”, oraz ich wymiar godzinowy, w tym kurs w zakresie prawa medycznego,
  - b) staże kierunkowe obejmujące określony zakres wymaganych umiejętności praktycznych będących przedmiotem stażu kierunkowego oraz miejsce, liczbę godzin i sposób zaliczenia poszczególnych staży kierunkowych;
- 5) formy i metody samokształcenia, w tym przygotowanie opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej, której temat odpowiada programowi specjalizacji;
- 6) metody oceny wiedzy teoretycznej i nabytych umiejętności praktycznych, w tym:
  - a) kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej objętej programem danego modułu,
  - b) sprawdzian z zakresu określonego programem kursu,
  - c) kolokwium z zakresu wiedzy teoretycznej i sprawdzian umiejętności praktycznych objętych programem stażu kierunkowego,
  - d) ocenę złożonych opracowań teoretycznych, pracy pogładowej lub pracy oryginalnej.

2. Program specjalizacji określa ponadto standardy kształcenia szkolenia specjalizacyjnego, uwzględniając dane dotyczące:

- 1) liczby i kwalifikacji kadry dydaktycznej;
- 2) bazy dydaktycznej do realizacji programu kursów i staży kierunkowych;
- 3) sposobu realizacji programu specjalizacji, w tym oceny wiedzy i umiejętności praktycznych;
- 4) wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia.

3. Program specjalizacji oraz uzupełniający program specjalizacji opracowuje zespół ekspertów powołany przez dyrektora CMKP.

4. W skład zespołu ekspertów, o którym mowa w ust. 3, powołuje się:

- 1) konsultanta krajowego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego;
- 2) przedstawiciela stowarzyszenia będącego zgodnie z postanowieniami jego statutu towarzystwem naukowym o zasięgu krajowym, zrzeszającego specjalistów w dziedzinie fizjoterapii, który posiada tytuł specjalisty w tej dziedzinie albo dziedzinie pokrewnej;
- 3) przedstawiciela KRF, który posiada tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej;
- 4) dwie osoby posiadające tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii lub legitymujące się dorobkiem naukowym i zawodowym w tej dziedzinie zgłoszone przez konsultanta krajowego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego.

5. Opracowane przez zespół ekspertów, o którym mowa w ust. 4, i zredagowane przez CMKP programy, o których mowa w ust. 3, zatwierdza minister właściwy do spraw zdrowia.

6. CMKP publikuje programy, o których mowa w ust. 3, zatwierdzone przez ministra właściwego do spraw zdrowia na swojej stronie internetowej.

7. Programy, o których mowa w ust. 3, aktualizuje, zgodnie z postępowaniem wiedzy, zespół ekspertów, o którym mowa w ust. 3. Programy redaguje CMKP i zatwierdza minister właściwy do spraw zdrowia.

8. Fizjoterapeuta posiadający odpowiednią specjalizację I stopnia uzyskaną na podstawie dotychczasowych przepisów odbywa szkolenie specjalizacyjne według uzupełniającego programu specjalizacji, który jest dostosowany do zakresu wiedzy teoretycznej i umiejętności objętych programem specjalizacji I stopnia i spełnia warunki, o których mowa w ust. 1 i 2.

Art. 39. 1. Jednostki szkolące przekazują do wojewody informacje o kosztach szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie fizjoterapii, co najmniej na 2 miesiące przed terminem danego postępowania kwalifikacyjnego.

2. Wojewoda określa i ogłasza na swojej stronie internetowej listę wolnych miejsc szkoleniowych w dziedzinie fizjoterapii, co najmniej na miesiąc przed terminem danego postępowania kwalifikacyjnego.

Art. 40. 1. Szkolenie specjalizacyjne może rozpocząć fizjoterapeuta, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) złożył wniosek o rozpoczęcie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie fizjoterapii, zwany dalej „wnioskiem”;

- 2) posiada prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty;
- 3) posiada tytuł magistra wymieniony w art. 13 ust. 3 i spełnia wymagania określone w tym przepisie;
- 4) został zakwalifikowany do odbycia szkolenia specjalizacyjnego w postępowaniu kwalifikacyjnym.

2. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 1, składa wniosek do wojewody właściwego ze względu na obszar województwa, na terenie którego zamierza odbywać szkolenie specjalizacyjne.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko wnioskodawcy;
- 2) nazwisko rodowe;
- 3) miejsce i datę urodzenia;
- 4) płeć;
- 5) numer PESEL, a w przypadku jego braku – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 6) numer dokumentu „Prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty”;
- 7) obywatelstwo (obywatelstwa);
- 8) adres do korespondencji oraz numer telefonu i adres poczty elektronicznej, jeżeli posiada;
- 9) rodzaj i cechy dokumentu, na podstawie którego cudzoziemiec niebędący obywatelem Unii Europejskiej przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 10) posiadany stopień naukowy lub tytuł naukowy;
- 11) okres zatrudnienia w zawodzie;
- 12) liczbę publikacji i ich wykaz.

4. Do wniosku dołącza się:

- 1) odpis dyplomu ukończenia uczelni wyższej;
- 2) dokument potwierdzający uzyskanie stopnia naukowego doktora – w przypadku, o którym mowa w art. 41 ust. 3 pkt 2 lit. b;
- 3) dokument potwierdzający okres zatrudnienia w zawodzie;
- 4) oświadczenie dotyczące rodzaju publikacji.

5. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 4 pkt 4, fizjoterapeuta składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany zawrzeć w nim klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

6. Wniosek składa się każdego roku w terminie od dnia 15 listopada do dnia 15 grudnia na postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzane w terminie od dnia 16 grudnia do dnia 15 stycznia albo od dnia 30 kwietnia do dnia 31 maja na postępowanie kwalifikacyjne przeprowadzane w terminie od dnia 1 czerwca do dnia 30 czerwca.

7. Do terminów, o których mowa w ust. 6, nie stosuje się przepisów art. 58–60 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

8. Fizjoterapeuta ubiegający się o odbywanie szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie fizjoterapii może być w danym terminie dopuszczony do postępowania kwalifikacyjnego tylko w jednym województwie.

Art. 41. 1. W celu zakwalifikowania wnioskodawcy do odbycia szkolenia specjalizacyjnego przeprowadza się postępowanie kwalifikacyjne, które obejmuje ocenę formalną wniosku o rozpoczęcie szkolenia specjalizacyjnego oraz postępowanie konkursowe.

2. Postępowanie kwalifikacyjne przeprowadza się dwa razy w roku w terminie od dnia 16 grudnia do dnia 15 stycznia oraz od dnia 1 czerwca do dnia 30 czerwca.

3. Postępowanie konkursowe przeprowadza się, jeżeli liczba kandydatów do odbycia szkolenia specjalizacyjnego spełniających warunki określone w ust. 1 jest większa niż liczba miejsc szkoleniowych. W postępowaniu konkursowym przyznaje się punkty za:

- 1) w przypadku fizjoterapeuty, który rozpoczął kształcenie po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, wynik PEF – nie więcej niż 50 punktów;
- 2) w przypadku fizjoterapeutów, którzy nabyli kwalifikacje na podstawie dotychczasowych przepisów:
  - a) staż pracy w zawodzie fizjoterapeuty, w pełnym wymiarze czasu pracy – 2 punkty za każdy rok, nie więcej niż 6 punktów,
  - b) posiadanie stopnia naukowego doktora – 18 punktów,
  - c) opublikowanie jako autor lub współautor:
    - podręcznika naukowego z zakresu fizjoterapii – 2 punkty za każdy, nie więcej niż 6 punktów,
    - artykułu naukowego z zakresu fizjoterapii w czasopiśmie recenzowanym – 1 punkt za każdy, nie więcej niż 10 punktów,
  - d) szkolenie podyplomowe z zakresu fizjoterapii, gdzie 100 godzin szkolenia jest równe 2 punktom, nie więcej niż 10 punktów;
- 3) w przypadku gdy co najmniej dwóch kandydatów ubiegających się o miejsce szkoleniowe w dziedzinie fizjoterapii uzyskało identyczny wynik w postępowaniu konkursowym uwzględnia się wynik studiów na dyplomie ukończenia studiów wyższych;
- 4) w przypadku gdy co najmniej dwóch kandydatów ubiegających się o miejsce szkoleniowe w dziedzinie fizjoterapii ma identyczny wynik studiów na dyplomie ukończenia studiów wyższych, uwzględnia się średnią ocen uzyskaną w okresie studiów liczoną do dwóch znaków po przecinku, ze wskazaniem skali ocen jaka obowiązywała na uczelni;
- 5) w przypadku, o którym mowa w pkt 4, wojewoda wzywa niezwłocznie kandydatów do dostarczenia dokumentu poświadczającego średnią ocen uzyskaną w okresie studiów liczoną do dwóch znaków po przecinku.

4. Wynik postępowania konkursowego stanowi procent maksymalnej liczby punktów uzyskanych za PEF albo punktów, o których mowa w ust. 3 pkt 2.

5. Fizjoterapeuta może zwrócić się do organu prowadzącego postępowanie kwalifikacyjne o weryfikację postępowania kwalifikacyjnego, w terminie 20 dni od dnia ogłoszenia na stronie internetowej tego organu listy fizjoterapeutów zakwalifikowanych i niezakwalifikowanych do rozpoczęcia danego szkolenia specjalizacyjnego.

6. Lista fizjoterapeutów niezakwalifikowanych do odbywania szkolenia specjalizacyjnego zawiera pouczenie dotyczące weryfikacji, o której mowa w ust. 5.

7. Do odbywania szkolenia specjalizacyjnego kwalifikuje się fizjoterapeutów w liczbie odpowiadającej liczbie wolnych miejsc przyznanych na dane postępowanie kwalifikacyjne w dziedzinie fizjoterapii w danym województwie, w kolejności od najwyższego wyniku uzyskanego w postępowaniu konkursowym.

8. Wojewoda zawiadamia wnioskodawcę o wyniku postępowania kwalifikacyjnego.

9. Wnioskodawca, który nie został zakwalifikowany do odbycia szkolenia specjalizacyjnego, może zwrócić się do wojewody o weryfikację postępowania kwalifikacyjnego, w terminie 7 dni od dnia przekazania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 8. O rozstrzygnięciu sprawy wojewoda zawiadamia wnioskodawcę niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku.

10. Wojewoda, uwzględniając wynik przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego, wydaje wnioskodawcy skierowanie do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w jednostce szkolącej, posiadającej wolne miejsca szkoleniowe, ze wskazaniem okresu jego odbywania.

11. Osobie zakwalifikowanej do rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego właściwy wojewoda wydaje kartę przebiegu szkolenia specjalizacyjnego, zwaną dalej „KS”, z określoną planowaną datą rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego.

12. KS z wymaganymi wpisami stanowi dowód odbycia szkolenia specjalizacyjnego zgodnie z programem specjalizacji.

13. W tym samym czasie można odbywać tylko jedno szkolenie specjalizacyjne. Szkolenie specjalizacyjne jest jedno-stopniowe.

Art. 42. Fizjoterapeuta zakwalifikowany do rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego rozpoczyna je w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od daty określonej w KS, jako planowana data rozpoczęcia szkolenia. Kierownik specjalizacji potwierdza faktyczną datę rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego w KS.

Art. 43. 1. Rejestr fizjoterapeutów odbywających szkolenie specjalizacyjne jest prowadzony przez dyrektora CMKP w systemie teleinformatycznym.

2. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) numer wpisu do rejestru składający się z ciągu kolejnych znaków: numer PESEL, a w przypadku jego braku – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 2) imię (imiona) i nazwisko;
- 3) obywatelstwo (obywatelstwa);
- 4) numer i datę wydania dyplomu ukończenia studiów wyższych;
- 5) nazwę odbywanego szkolenia specjalizacyjnego;
- 6) nazwę i adres jednostki szkolącej, w której jest odbywane szkolenie specjalizacyjne;
- 7) imię i nazwisko kierownika specjalizacji;
- 8) datę postępowania kwalifikacyjnego;
- 9) datę rozpoczęcia i zakończenia szkolenia specjalizacyjnego;
- 10) datę skreślenia z rejestru;
- 11) datę przedłużenia albo skrócenia szkolenia specjalizacyjnego i okres, o jaki szkolenie specjalizacyjne zostało przedłużone albo skrócone;
- 12) datę wydania KS i jej numer;
- 13) datę uzyskania tytułu specjalisty.

3. KS prowadzi kierownik specjalizacji.

Art. 44. 1. Fizjoterapeuta uprawniony do podjęcia szkolenia specjalizacyjnego może je odbywać na podstawie:

- 1) umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony albo określony czasem specjalizacji z podmiotem, który uzyskał akredytację do prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego i płatnego urlopu szkoleniowego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów lub urlopu bezpłatnego udzielonego na czas realizacji kursów i staży kierunkowych w oparciu o zasady określone w umowie, o której mowa w ust. 2, albo
- 2) umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony albo określony okresem specjalizacji z innym podmiotem niż określony w pkt 1 i płatnego urlopu szkoleniowego udzielonego na podstawie odrębnych przepisów na czas realizacji podstawowego stażu specjalizacyjnego, kursów i staży kierunkowych w oparciu o zasady określone w umowie, o której mowa w ust. 2, albo
- 3) umowy zawartej na okres specjalizacji z podmiotem, o którym mowa w pkt 1, albo
- 4)¹⁵⁾ poszerzenia zajęć programowych studiów podyplomowych o program specjalizacji zgodny z zakresem tych studiów.

2. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, zawiera z pracodawcą umowę określającą wzajemne prawa i obowiązki stron wynikające z realizowania programu specjalizacji.

3. Fizjoterapeuta odbywa szkolenie specjalizacyjne przez cały jego okres w pełnym wymiarze czasu pracy fizjoterapeuty zatrudnionego w podmiocie leczniczym lub w innej jednostce właściwej dla dziedziny fizjoterapii.

4. Jeżeli fizjoterapeuta pracuje w krótszym wymiarze czasu pracy, okres szkolenia specjalizacyjnego ulega proporcjonalnemu wydłużeniu.

Art. 45. 1. Okres szkolenia specjalizacyjnego określony w programie specjalizacji ulega przedłużeniu o czas nieobecności osoby odbywającej szkolenie specjalizacyjne w pracy:

- 1) przez okres pobierania świadczeń, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa;
- 2) z powodu urlopu bezpłatnego udzielonego przez pracodawcę na czas nie dłuższy niż 3 miesiące w okresie szkolenia specjalizacyjnego;
- 3) w przypadkach określonych w art. 92, art. 176–179, art. 182³, art. 185, art. 187 i art. 188 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 4) z powodu przerwy nie dłuższej niż 14 dni wynikającej z procedur stosowanych przy zmianie jednostki szkolącej;
- 5)¹⁶⁾ z powodu przerwy nie dłuższej niż 12 miesięcy wynikającej z realizacji specjalizacji odbywanej w trybie poszerzenia zajęć programowych studiów podyplomowych o program specjalizacji zgodny z zakresem tych studiów.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 149 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 149 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

2. Okres szkolenia specjalizacyjnego zostaje dodatkowo przedłużony o okres udzielonego osobie odbywającej szkolenie przez pracodawcę urlopu wychowawczego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Osoba odbywająca szkolenie specjalizacyjne ma obowiązek poinformować wojewodę o planowanej przez nią nieobecności w pracy z powodów, o których mowa w ust. 1 i 2, trwającej dłużej niż 3 miesiące.

4. W uzasadnionych przypadkach zgodę na dodatkowe przedłużenie okresu szkolenia specjalizacyjnego może wyrazić wojewoda na wniosek osoby odbywającej szkolenie specjalizacyjne.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, osoba odbywająca szkolenie specjalizacyjne składa do wojewody właściwego ze względu na miejsce odbywania szkolenia specjalizacyjnego, po uzyskaniu opinii kierownika specjalizacji.

6. Wojewoda rozstrzyga o przedłużeniu okresu odbywania szkolenia specjalizacyjnego, po zasięgnięciu opinii konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta.

7. Informacja o przedłużeniu okresu odbywania szkolenia specjalizacyjnego, o którym mowa w ust. 1, 2 i 4, jest zamieszczana w KS.

8. Wojewoda posiadający informację o nieobecności, o której mowa w ust. 3, może skierować na okres tej nieobecności inną osobę zakwalifikowaną do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w jednostce szkolącej, biorąc pod uwagę możliwość odbycia przez nią części lub całości programu specjalizacji oraz możliwość wykorzystania miejsc szkoleniowych.

Art. 46. 1. Okres szkolenia specjalizacyjnego określony w programie specjalizacji może być skrócony na uzasadniony wniosek osoby odbywającej szkolenie specjalizacyjne, pod warunkiem pełnego zrealizowania programu specjalizacji, o okres nie dłuższy niż 1/2 okresu szkolenia.

2. Dyrektor CMKP rozstrzyga o skróceniu okresu odbywania szkolenia specjalizacyjnego na podstawie opinii powołanego przez siebie zespołu. Rozstrzygnięcie następuje w drodze decyzji i zamieszcza się w nim:

- 1) datę decyzji;
- 2) imię (imiona) i nazwisko osoby, której decyzja dotyczy;
- 3) przedmiot decyzji;
- 4) rozstrzygnięcie;
- 5) oznaczenie organu wydającego decyzję.

3. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 2, wchodzi:

- 1) konsultant wojewódzki w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta;
- 2) kierownik specjalizacji;
- 3) przedstawiciel stowarzyszenia będącego zgodnie z postanowieniami jego statutu towarzystwem naukowym o zasięgu krajowym, zrzeszającym specjalistów w dziedzinie fizjoterapii, zgłoszony przez zarząd tego stowarzyszenia;
- 4) przedstawiciel KIF, który posiada tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej.

4. Wniosek o skróceniu okresu odbywania szkolenia specjalizacyjnego osoba odbywająca szkolenie specjalizacyjne składa do dyrektora CMKP.

5. Od decyzji, o której mowa w ust. 2, odmawiającej skrócenia okresu odbywania szkolenia specjalizacyjnego przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zdrowia.

6. Informacja o skróceniu okresu odbywania szkolenia specjalizacyjnego jest zamieszczana w KS.

Art. 47. 1. Szkolenie specjalizacyjne odbywa się pod nadzorem kierownika specjalizacji, który jest odpowiedzialny za ustalenie szczegółowych warunków i przebiegu szkolenia specjalizacyjnego w sposób zapewniający realizację programu specjalizacji.

2. Kierownika specjalizacji powołuje i odwołuje, za jego zgodą, kierownik jednostki szkolącej.

3. Kierownikiem specjalizacji może być osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii, a w uzasadnionych przypadkach w dziedzinie pokrewnej albo osoba, której minister właściwy do spraw zdrowia powierzył obowiązek specjalisty w dziedzinie fizjoterapii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie *art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej*¹⁴⁾.

4. Kierownik specjalizacji może wykonywać swoje obowiązki związane ze szkoleniem specjalizacyjnym wobec nie więcej niż 3 osób, a w uzasadnionych przypadkach, za zgodą konsultanta krajowego w dziedzinie fizjoterapii albo pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, wobec nie więcej niż 4 osób.

5. Odwołanie kierownika specjalizacji może nastąpić w przypadku:

- 1) niewypełnienia przez kierownika specjalizacji obowiązków, o których mowa w ust. 6;
- 2) uzasadnionego wniosku kierownika specjalizacji;
- 3) uzasadnionego wniosku osoby odbywającej szkolenie specjalizacyjne pod nadzorem danego kierownika specjalizacji.

6. Do obowiązków kierownika specjalizacji należy:

- 1) udział w ustaleniu szczegółowych warunków odbywania szkolenia specjalizacyjnego w sposób umożliwiający nabycie wiadomości i umiejętności określonych programem specjalizacji;
- 2) udział w ustaleniu szczegółowego planu zajęć objętych programem specjalizacji i nadzór nad realizacją tego planu;
- 3) wprowadzenie do KS szczegółowego planu zajęć objętych programem specjalizacji;
- 4) wskazanie niezbędnego piśmiennictwa i innych źródeł ułatwiających samokształcenie;
- 5) prowadzenie ewaluacji szkolenia specjalizacyjnego zgodnie z programem specjalizacji;
- 6) wystawienie opinii dotyczącej przebiegu szkolenia specjalizacyjnego i uzyskanych przez specjalizującego się umiejętności zawodowych, a także jego stosunku do współpracowników i pacjentów, zamieszczanej w KS;
- 7) potwierdzanie w KS realizacji w terminie części szczegółowego planu zajęć objętych programem specjalizacji;
- 8) coroczne potwierdzanie w KS zrealizowania zajęć objętych programem specjalizacji, wyznaczonych do odbycia w danym roku;
- 9) potwierdzenie w KS odbycia szkolenia specjalizacyjnego zgodnie z programem specjalizacji;
- 10) zawiadomienie wojewody o przerwaniu szkolenia specjalizacyjnego przez fizjoterapeutę, który nie realizuje lub nie może realizować programu specjalizacji.

7. Kierownik specjalizacji dokonuje potwierdzeń, o których mowa w ust. 6 pkt 8 i 9, w terminie 14 dni odpowiednio od zakończenia danego roku albo odbycia szkolenia specjalizacyjnego.

8. W umowie, o której mowa w art. 36 ust. 2 pkt 1, mogą zostać ustalone dodatkowe obowiązki kierownika specjalizacji.

9. Kierownik specjalizacji ma prawo do:

- 1) udziału w egzaminie ustnym lub praktycznym wchodzącym w skład PESFZ w charakterze obserwatora;
- 2) upoważnienia osoby, o której mowa w ust. 10, za jej zgodą, do wykonywania czynności opiekuna stażu kierunkowego.

10. Nadzór nad realizacją programu staży kierunkowych, wynikających z programu specjalizacji w dziedzinie fizjoterapii może sprawować osoba posiadająca tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo osoba, posiadająca decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o uznaniu dotychczasowego doświadczenia zawodowego i dorobku naukowego fizjoterapeuty za równoważny ze zrealizowaniem programu specjalizacji, uzyskanej na podstawie dotychczasowych przepisów, zwana dalej „opiekunem stażu kierunkowego”. Osoba, o której mowa w ust. 9 pkt 2, zapewnia bezpośredni nadzór nad realizacją programu staży kierunkowych, nie więcej niż 3 osób.

Art. 48. 1. Jeżeli jednostka szkoląca ulegnie likwidacji albo z innych powodów zaprzestaje prowadzenia szkolenia specjalizacyjnego albo utraci akredytację, wojewoda w porozumieniu z kierownikiem specjalizacji i kierownikiem innej jednostki szkolącej wskazuje miejsce i termin kontynuowania szkolenia specjalizacyjnego w skierowaniu do odbywania szkolenia specjalizacyjnego.

2. W szczególnie uzasadnionym przypadku wojewoda może, na wniosek fizjoterapeuty odbywającego szkolenie specjalizacyjne, wydać mu skierowanie do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w innej jednostce szkolącej posiadającej akredytację do tego szkolenia oraz wolne miejsce szkoleniowe.

3. Jeżeli jednostka szkoląca, o której mowa w ust. 1 i 2, znajduje się na obszarze innego województwa, zmiana miejsca szkolenia specjalizacyjnego następuje po wyrażeniu zgody przez właściwego wojewodę oraz właściwego konsultanta wojewódzkiego województwa, na którego obszarze fizjoterapeuta ma kontynuować odbywanie tego szkolenia.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, wojewoda wydaje fizjoterapeutce skierowanie do odbywania szkolenia specjalizacyjnego oraz odnotowuje ten fakt w KS na podstawie dokumentów przekazanych przez wojewodę, na obszarze którego fizjoterapeuta odbywał dotychczas szkolenie specjalizacyjne.

5. Wojewoda wydaje decyzję o skreśleniu z rejestru fizjoterapeuty odbywającego szkolenie specjalizacyjne na obszarze danego województwa:

- 1) w przypadku nierozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego w terminie 3 miesięcy od daty określonej w KS, jako planowana data rozpoczęcia szkolenia specjalizacyjnego, lub upływu czasu, w którym fizjoterapeuta zobowiązany był ukończyć szkolenie specjalizacyjne, z zastrzeżeniem art. 46 ust. 1 i 2;
- 2) po zawiadomieniu przez kierownika specjalizacji i po uzyskaniu opinii konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta, w przypadku gdy fizjoterapeuta odbywający szkolenie specjalizacyjne nie realizuje lub nie może realizować programu specjalizacji;
- 3) na wniosek fizjoterapeuty odbywającego szkolenie specjalizacyjne;
- 4) w przypadku niedokonania potwierdzeń, o których mowa w art. 47 ust. 6 pkt 8 i 9, w okresie 3 miesięcy od dokonania ostatniego wpisu z przyczyn leżących po stronie fizjoterapeuty.

Art. 49. 1. Fizjoterapeuta, który ukończył szkolenie specjalizacyjne, może zostać dopuszczony do PESFZ.

2. Fizjoterapeuta, który został zakwalifikowany do odbywania szkolenia specjalizacyjnego w trybie postępowania kwalifikacyjnego i posiada stopień naukowy doktora habilitowanego i odpowiedni dorobek zawodowy w zakresie fizjoterapii, może wystąpić do dyrektora CMKP o uznanie dotychczasowego dorobku naukowego i zawodowego fizjoterapeuty za równoważny ze zrealizowaniem przez niego w części albo w całości programu specjalizacji.

3. Dyrektor CMKP, na podstawie opinii powołanego przez siebie zespołu, może uznać, w drodze decyzji, dotychczasowy dorobek naukowy i zawodowy fizjoterapeuty, o którym mowa w ust. 2, za równoważny ze zrealizowaniem przez niego w części albo w całości szczegółowego programu specjalizacji, a w przypadku uznania za równoważny w całości – podjąć decyzję o dopuszczeniu tego fizjoterapeuty do PESFZ.

4. W skład zespołu, o którym mowa w ust. 3, wchodzi:

- 1) konsultant krajowy w dziedzinie fizjoterapii;
- 2) kierownik specjalizacji;
- 3) przedstawiciel KRF.

5. Fizjoterapeuta zamierzający przystąpić do PESFZ składa do właściwego wojewody wniosek o dopuszczenie do PESFZ. Do wniosku dołącza się KS i dokument potwierdzający wniesienie na konto CEM opłaty za PESFZ.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer PESEL, a w przypadku jego braku – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 4) obywatelstwo (obywatelstwa);
- 5) adres do korespondencji, numer telefonu i adres poczty elektronicznej, jeżeli posiada;
- 6) nazwę i adres jednostki szkolącej, w której było odbywane szkolenie specjalizacyjne;
- 7) stopień albo tytuł naukowy, imię i nazwisko kierownika specjalizacji;
- 8) informacje o skróceniu albo przedłużeniu szkolenia specjalizacyjnego;
- 9) wskazanie części PESFZ, do której zamierza przystąpić wnioskodawca;
- 10) decyzję, o której mowa w ust. 3 albo art. 149, jeżeli dotyczy.

7. Formularz wniosku, o którym mowa w ust. 5, jest generowany elektronicznie i pobierany na stronie internetowej CEM. CEM potwierdza elektronicznie zapisanie zgłoszonych danych. Wnioskodawca po wypełnieniu formularza i jego wydrukowaniu składa podpisany własnoręcznie wniosek do właściwego wojewody.

8. Wniosek i dokumenty, o których mowa w ust. 5, składa się w terminie do dnia 15 lipca każdego roku dla sesji jesiennej albo do dnia 15 stycznia każdego roku dla sesji wiosennej. Do tych terminów nie stosuje się przepisów art. 58–60 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

9. Wojewoda weryfikuje wniosek i dokumenty wnioskodawcy pod względem formalnym. W przypadku gdy dokumenty te nie spełniają warunków formalnych, wnioskodawca wzywany jest do uzupełnienia braków formalnych w terminie

7 dni od dnia doręczenia wezwania. Przepisy art. 58–60 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się.

10. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku i dokumentów, o których mowa w ust. 5, przekazuje je właściwemu konsultantowi krajowemu i zwraca się o weryfikację, w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia, czy wnioskodawca odbył szkolenie specjalizacyjne zgodnie z programem specjalizacji. Konsultant krajowy przekazuje właściwemu wojewodzie rozstrzygnięcie i zwraca wniosek i dokumenty, które są następnie przechowywane przez wojewodę zgodnie z przepisami art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

11. W przypadku niezrealizowania przez wnioskodawcę programu specjalizacji, właściwy konsultant krajowy wskazuje brakujące części.

12. Wojewoda niezwłocznie po uzyskaniu informacji od konsultanta krajowego:

- 1) potwierdza zakończenie szkolenia specjalizacyjnego;
- 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 11, kieruje do zrealizowania brakującej części programu specjalizacji i przedłuża okres trwania szkolenia specjalizacyjnego na czas niezbędny do realizacji tej części.

13. Wojewoda zawiadamia wnioskodawcę o rozstrzygnięciu, o którym mowa w ust. 12.

14. W przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 2, wnioskodawca po zrealizowaniu brakującej części programu specjalizacji i potwierdzeniu tego przez kierownika specjalizacji w KS może wystąpić z wnioskiem, o którym mowa w ust. 5. Przepisy ust. 6–13 i ust. 15–17 stosuje się.

15. Wojewoda po potwierdzeniu zakończenia szkolenia specjalizacyjnego podejmuje decyzję o dopuszczeniu wnioskodawcy do PESFZ.

16. Wojewoda opracowuje listę osób dopuszczonych do PESFZ, którą przekazuje za pomocą środków komunikacji elektronicznej do CEM.

17. CEM ustala listy fizjoterapeutów zdających PESFZ w danym miejscu i terminie oraz zawiadamia te osoby o terminie i miejscu egzaminu i nadanym numerze kodowym, nie później niż 21 dni przed dniem jego rozpoczęcia, pocztą elektroniczną na adres wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 5, a w przypadku jego braku, pocztą na wskazany w tym wniosku adres do korespondencji.

Art. 50. 1. Wnioskodawca wnosi opłatę egzaminacyjną w wysokości nie wyższej niż 25% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za ubiegły rok, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w drodze obwieszczenia, do dnia 15 stycznia każdego roku.

2. Opłata, o której mowa w ust. 1, stanowi dochód budżetu państwa.

3. W przypadku niewniesienia opłaty, o której mowa w ust. 1, albo wniesienia jej w wysokości niższej niż należna, dyrektor CEM wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych pocztą elektroniczną na adres wskazany we wniosku, o którym mowa w art. 49 ust. 5, a w przypadku jego braku, pocztą na wskazany w tym wniosku adres do korespondencji. Przepisy art. 64 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się z zastrzeżeniem, że w przypadku bezskutecznego upływu terminu do uzupełnienia braków formalnych dotknięte nim zgłoszenie do PESFZ traktuje się jako niezłożone.

Art. 51. 1. PESFZ organizuje CEM.

2. PESFZ jest przeprowadzany przez Państwową Komisję Egzaminacyjną, zwaną dalej „PKE”.

3. Przewodniczącego PKE, Przewodniczącego Zespołu Egzaminacyjnego i jej członków powołuje i odwołuje dyrektor CEM.

4. Przewodniczący PKE i jej członkowie powinni posiadać tytuł specjalisty w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinach pokrewnych, albo decyzję ministra właściwego do spraw zdrowia o powierzeniu obowiązków specjalisty w dziedzinie fizjoterapii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie *art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej*¹⁴⁾.

5. Członkiem PKE nie może być osoba skazana prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe.

6. Powołanie następuje na czas nieokreślony. Powołanie nie skutkuje powstaniem stosunku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

7. Kandydatów do PKE mogą zgłaszać:

- 1) konsultant krajowy, w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta;

- 2) KIF;
- 3) stowarzyszenie będące zgodnie z postanowieniami jego statutu towarzystwem naukowym o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszającym specjalistów w dziedzinie fizjoterapii.

8. W zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 7, zamieszcza się:

- 1) imię i nazwisko kandydata;
- 2) numer PESEL, a w przypadku jego braku – cechy dokumentu potwierdzającego tożsamość: nazwę i numer dokumentu oraz kraj jego wydania;
- 3) określenie posiadanej specjalizacji;
- 4) wskazanie dziedziny, w której kandydat ma być powołany do PKE;
- 5) adres korespondencyjny kandydata.

9. Do zgłoszenia, o którym mowa w ust. 7, należy dołączyć kopię dyplomu specjalisty albo decyzji, o której mowa w ust. 4, poświadczoną za zgodność z oryginałem.

10. Kopia dyplomu specjalisty nie jest wymagana, w przypadku gdy kandydat uzyskał dyplom specjalisty wydany przez dyrektora CEM. W takim przypadku w zgłoszeniu należy podać datę wydania i numer dyplomu.

11. Osoby powołane do PKE otrzymują akt powołania.

12. Dyrektor CEM powołuje na przewodniczącego PKE konsultanta krajowego w dziedzinie fizjoterapii albo w dziedzinie pokrewnej, jeżeli w tej dziedzinie nie ma powołanego konsultanta krajowego.

13. Członkostwo w PKE wygasa w przypadku śmierci członka PKE.

14. Dyrektor CEM odwołuje członka PKE w przypadku:

- 1) złożenia rezygnacji;
- 2) choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie przez niego funkcji członka PKE;
- 3) niewykonywania albo nienależytego wykonywania obowiązków;
- 4) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia, o którym mowa w art. 52 ust. 4.

15. Dyrektor CEM może odwołać członka PKE w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania karnego w związku z podejrzeniem o popełnienie przez niego umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub umyślnego przestępstwa skarbowego.

16. Wygaśnięcie członkostwa albo odwołanie członka ze składu PKE w czasie sesji egzaminacyjnej nie wstrzymuje prac PKE.

Art. 52. 1. Dyrektor CEM, w celu przeprowadzenia PESFZ w ustalonych miejscach i terminach, wyznacza spośród członków PKE Zespołu Egzaminacyjnego. Zespół Egzaminacyjny składa się co najmniej z 3 członków PKE, z zachowaniem reprezentacji podmiotów wymienionych w art. 51 ust. 7.

2. Członkiem Zespołu Egzaminacyjnego nie może być osoba, w stosunku do której kandydat do złożenia PESFZ w tym Zespole Egzaminacyjnym jest:

- 1) małżonkiem;
- 2) osobą pozostającą w stosunku:
  - a) pokrewieństwa albo powinowactwa do drugiego stopnia,
  - b) przysposobienia;
- 3) osobą pozostającą we wspólnym pożyciu;
- 4) osobą pozostającą w stosunku zależności służbowej.

3. Powody wyłączenia określone w ust. 2 pkt 1 i 2 lit. b trwają pomimo ustania małżeństwa albo przysposobienia.

4. Członkowie Zespołu Egzaminacyjnego przed rozpoczęciem PESFZ składają dyrektorowi CEM pisemne oświadczenie, pod rygorem odpowiedzialności karnej, że nie pozostają z żadnym z kandydatów do złożenia PESFZ w tym Zespole Egzaminacyjnym w stosunku, o którym mowa w ust. 2, oraz nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem sądu za przestęp-

stwo umyślne ściągane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

5. Członkom Zespołów Egzaminacyjnych przysługuje:

- 1) wynagrodzenie za udział w pracach tego Zespołu, w wysokości nie wyższej niż 500 zł dla Przewodniczącego Zespołu oraz nie wyższej niż 300 zł dla członka Zespołu;
- 2) zwrot kosztów przejazdu w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy;
- 3) zwolnienie od pracy w dniu wykonywania czynności Zespołu Egzaminacyjnego bez zachowania prawa do wynagrodzenia.

6. Dyrektor CEM określa, w drodze zarządzenia, szczegóły dotyczące warunków wypłaty wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5 pkt 1, oraz zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 5 pkt 2.

Art. 53. Do zadań Zespołu Egzaminacyjnego przeprowadzającego dany PESFZ należy:

- 1) przeprowadzenie PESFZ zgodnie z regulaminem porządkowym, o którym mowa w art. 54 ust. 8;
- 2) przekazanie do CEM kart odpowiedzi, niezwłocznie po zakończonym egzaminie testowym, w sposób uniemożliwiający dokonywanie zmian w ich treści;
- 3) przekazanie do CEM ocen z egzaminu ustnego i praktycznego oraz dokumentacji związanej z przeprowadzonym PESFZ, niezwłocznie po zakończonym PESFZ, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia PESFZ.

Art. 54. 1. Zakres PESFZ jest zgodny z programem specjalizacji.

2. PESFZ jest przeprowadzany dwa razy w roku w sesji wiosennej od dnia 2 maja do dnia 15 czerwca oraz w sesji jesiennej od dnia 2 listopada do dnia 15 grudnia.

3. PESFZ składa się z dwóch części w następującej kolejności: egzaminu teoretycznego i egzaminu praktycznego. Warunkiem dopuszczenia do części praktycznej PESFZ jest uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu teoretycznego.

4. Egzamin teoretyczny jest przeprowadzany w formie:

- 1) testu, gdy do PESFZ w sesji zostanie dopuszczonych co najmniej 30 osób;
- 2) egzaminu ustnego.

5. Egzamin testowy odbywa się jednocześnie w całym kraju, w terminie ustalonym przez dyrektora CEM. Egzamin testowy polega na rozwiązaniu 120 pytań zawierających pięć wariantów odpowiedzi, z których tylko jeden jest prawidłowy. Osoba zdająca może wybrać tylko jedną odpowiedź. Za każdą prawidłową odpowiedź osoba zdająca uzyskuje 1 punkt. W przypadku braku odpowiedzi, udzielenia nieprawidłowej odpowiedzi albo zaznaczenia więcej niż jednej odpowiedzi punkty nie są przyznawane. Pozytywny wynik egzaminu testowego otrzymuje osoba egzaminowana, która uzyskała co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów z testu.

6. W przypadku uwag merytorycznych do pytań testowych, osoba zdająca ma prawo złożyć zastrzeżenie w trakcie trwania egzaminu testowego albo niezwłocznie po jego zakończeniu, przed opuszczeniem sali egzaminacyjnej. Zgłoszone zastrzeżenie zostanie zweryfikowane bezpośrednio po egzaminie testowym, przed obliczeniem jego wyników. W przypadku uznania zgłoszonego zastrzeżenia, zadanie testowe objęte zastrzeżeniem jest pomijane przy ustalaniu wyniku egzaminu testowego w stosunku do wszystkich zdających, co odpowiednio obniża liczbę możliwych do uzyskania punktów. Punkty za zadania unieważnione nie są przyznawane.

7. Miejsca i terminy egzaminu praktycznego i ustnego ustala dyrektor CEM w porozumieniu z Przewodniczącym PKE.

8. PESFZ przeprowadza się zgodnie z regulaminem porządkowym ustalonym przez dyrektora CEM i zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Art. 55. 1. Zadania egzaminacyjne dla PESFZ są opracowywane przez autorów wskazanych przez dyrektora CEM spośród osób posiadających wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe w dziedzinie fizjoterapii lub w dziedzinach pokrewnych. Test przygotowuje się odrębnie na każdą sesję egzaminacyjną.

2. Zadania egzaminacyjne podlegają weryfikacji przez recenzentów, wyznaczonych przez dyrektora CEM w porozumieniu z właściwym konsultantem krajowym.

3. Opracowanie zadań egzaminacyjnych oraz przeprowadzenie PESFZ jest finansowane przez CEM.

4. Testy i pytania testowe oraz zadania egzaminów ustnych i praktycznych są opracowywane, przetwarzane, dystrybuowane i przechowywane w sposób uniemożliwiający dostęp do nich przez osoby inne niż uczestniczące w ich opracowywaniu, przetwarzaniu, dystrybuowaniu, przechowywaniu, przeprowadzające PESFZ lub sprawujące nadzór nad jego prowadzeniem.

5. Testy i pytania testowe oraz zadania egzaminów ustnych i praktycznych nie podlegają udostępnianiu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

6. Dyrektor CEM udostępnia testy i pytania testowe po ich wykorzystaniu na danym PESFZ wyłącznie osobom przystępującym do tego egzaminu. Udostępnienie oraz jego dokumentowanie następuje w sposób określony w zarządzeniu dyrektora CEM.

Art. 56. 1. PESFZ odbywa się w obecności co najmniej trzech członków PKE.

2. Nieobecność osoby egzaminowanej podczas PESFZ, bez względu na jej przyczynę, uważa się za odstąpienie od udziału w PESFZ.

3. Fizjoterapeuta może składać PESFZ po okazaniu dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

4. Test jest rozwiązywany przez zdającego samodzielnie. Podczas PESFZ osoba egzaminowana nie może korzystać z pomocy naukowych i dydaktycznych, a także nie może posiadać urządzeń służących do kopiowania, przekazywania i odbioru informacji. Naruszenie tego zakazu stanowi podstawę zdyskwalifikowania osoby egzaminowanej, co jest równoznaczne z uzyskaniem przez nią wyniku negatywnego.

5. Przebieg PESFZ może być monitorowany za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk. W przypadku ujawnienia po egzaminie na zarejestrowanych materiałach korzystania przez osobę egzaminowaną z pomocy naukowych, dydaktycznych lub urządzeń służących do kopiowania, przekazywania i odbioru informacji, lub rozwiązywania testu nie samodzielnie, osoba taka zostaje zdyskwalifikowana. Dyskwalifikacji dokonuje Przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej, na wniosek Zespołu Egzaminacyjnego. Fakt ten jest odnotowywany w protokole, o którym mowa w ust. 7.

6. Dyrektor CEM zawiadamia o dyskwalifikacji osoby egzaminowanej Prezesa Krajowej Rady Fizjoterapeutów, zwanego dalej „Prezesem”.

7. Z przebiegu PESFZ sporządza się protokół, który podpisują członkowie Zespołu Egzaminacyjnego przeprowadzający dany egzamin.

8. Przewodniczący Zespołu Egzaminacyjnego przesyła protokół egzaminacyjny dyrektorowi CEM w terminie 14 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu.

Art. 57. 1. CEM ustala wyniki PESFZ, a w zakresie egzaminu testowego publikuje je na swojej stronie internetowej. Wynik PESFZ nie stanowi decyzji w rozumieniu ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Fizjoterapeuta, który nie przystąpił do PESFZ w wyznaczonym terminie albo uzyskał wynik negatywny z PESFZ, może przystąpić do PESFZ w kolejnej sesji egzaminacyjnej.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, fizjoterapeuta składa do dyrektora CEM zgłoszenie. Przepisy art. 49 stosuje się.

4. Fizjoterapeuta, o którym mowa w ust. 3, zostaje wpisany przez dyrektora CEM na listę osób składających PESFZ w danej sesji egzaminacyjnej.

5. Za wynik pozytywny PESFZ uznaje się uzyskanie pozytywnych wyników z obu jego części, o których mowa w art. 54 ust. 3.

6. Wynik pozytywny z części PESFZ jest uznawany w kolejnych sześciu sesjach egzaminacyjnych po sesji, w której został uzyskany. W przypadku nieuzyskania wyniku pozytywnego z egzaminu praktycznego albo nieprzystąpienia do egzaminu praktycznego w ustalonym terminie, fizjoterapeuta może przystąpić w innej sesji egzaminacyjnej tylko do tej części PESFZ.

7. Oceną końcową PESFZ jest ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej ocen z egzaminu teoretycznego i praktycznego.

8. Wyniki PESFZ dyrektor CEM za pomocą środków komunikacji elektronicznej przekazuje wojewodom, dyrektorowi CMKP oraz właściwym jednostkom szkolącym.

Art. 58. 1. Potwierdzeniem złożenia PESFZ jest dyplom wydany przez dyrektora CEM.

2. Dyrektor CEM wydaje dyplom, o którym mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnej dokumentacji egzaminacyjnej.

3. CEM prowadzi rejestr wydanych dyplomów, o których mowa w ust. 1, i przechowuje ich kopie sporządzone w formie elektronicznej.

4. Rejestr prowadzony jest w systemie teleinformatycznym, według określonego przez dyrektora CEM układu danych.

5. Rejestr, o którym mowa w ust. 4, zawiera następujące dane osoby, której wydano dyplom:

- 1) imię (imiona) i nazwisko;
- 2) numer PESEL, a w przypadku braku numeru PESEL – nazwę i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 3) numer i datę wydania dyplomu;
- 4) imię i nazwisko kierownika specjalizacji oraz jego stopień albo tytuł naukowy;
- 5) nazwę i adres jednostki szkolącej, w której zainteresowany odbywał szkolenie specjalizacyjne;
- 6) wynik PESFZ;
- 7) uzyskany tytuł specjalisty.

6. Dokumentacja dotycząca PESFZ przechowywana jest przez CEM zgodnie z przepisami art. 5 i art. 6 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

7. Na wniosek fizjoterapeuty, który złożył PESFZ, dyrektor CEM wydaje, odpłatnie, duplikat albo odpis dyplomu albo dokonuje korekty dyplomu PESFZ. Opłata wynosi 50 zł. Opłaty nie wnosi się, w przypadku gdy korekta wynika z błędu CEM.

8. CEM, za pomocą środków komunikacji elektronicznej, przekazuje do KIF, po zakończeniu każdej sesji PESFZ, informację o uzyskaniu przez fizjoterapeutę tytułu specjalisty.

Art. 59. 1. W przypadku rażących uchybień formalnych w przeprowadzeniu PESFZ lub nieprzewidzianych sytuacji mających wpływ na przeprowadzenie PESFZ, dyrektor CEM może unieważnić PESFZ albo jego część, w danym terminie dla poszczególnych albo wszystkich zdających.

2. Postępowanie wszczyna się na wniosek członka Zespołu Egzaminacyjnego, przeprowadzającego PESFZ, osoby przystępującej do PESFZ albo z urzędu.

3. Unieważnienie PESFZ albo jego części powoduje, że traktuje się odpowiednio PESFZ albo jego część jako niebyłą. Unieważniony egzamin jest powtarzany w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia, w którym decyzja o unieważnieniu stała się ostateczna.

4. Decyzję o unieważnieniu dyrektor CEM podejmuje w terminie 14 dni od dnia powzięcia informacji o przyczynach uzasadniających unieważnienie PESFZ albo jego części.

5. Informacja o decyzji o unieważnieniu PESFZ albo jego części jest ogłaszana na stronie internetowej CEM. Decyzja przekazywana jest fizjoterapeutom, którzy przystępowali do danego PESFZ, pocztą elektroniczną na adres wskazany we wniosku, o którym mowa w art. 49 ust. 5, a w przypadku jego braku, pocztą na wskazany w tym wniosku adres do korespondencji. Dyrektor CEM przekazuje informację o unieważnieniu PESFZ albo jego części do KIF za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

6. Od decyzji o unieważnieniu egzaminu przysługuje odwołanie do ministra właściwego do spraw zdrowia.

7. Za powtórzony PESFZ albo jego część nie pobiera się opłaty egzaminacyjnej.

Art. 60. Minister właściwy do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór KS,
- 2) kod specjalizacji w dziedzinie fizjoterapii
– uwzględniając konieczność zapewnienia pełnej informacji niezbędnej do prowadzenia specjalizacji;
- 3) wzór dyplomu specjalisty, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości dokumentu,
- 4) wysokość wynagrodzenia za wykonanie czynności kontrolnych, o których mowa w art. 37 ust. 12 pkt 1, uwzględniając nakład pracy związany z przeprowadzaniem czynności kontrolnych,
- 5) szczegółowy tryb działania PKE oraz wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i członków PKE,
- 6) wzór oświadczenia, o którym mowa w art. 52 ust. 4,

- 7) szczegółowy sposób i tryb składania PESFZ oraz ustalania jego wyników
– uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia PESFZ oraz zapewnienia bezstronności pracy PKE, a także nakład pracy przewodniczącego i członków PKE;
- 8) tryb wydawania przez dyrektora CEM duplikatu lub odpisu dyplomu PESFZ oraz sposób uiszczania opłaty za wydanie duplikatu lub odpisu dyplomu PESFZ,
- 9) tryb dokonywania przez dyrektora CEM korekty dyplomu PESFZ oraz sposób uiszczania opłaty za dokonanie korekty dyplomu
– uwzględniając konieczność prawidłowego i sprawnego wydania dokumentu potwierdzającego uzyskanie tytułu specjalisty;
- 10) wysokość opłaty za PESFZ, uwzględniając koszty przeprowadzenia PESFZ oraz wydania dyplomu potwierdzającego tytuł specjalisty.

Rozdział 6

Samorząd fizjoterapeutów

Art. 61. KIF tworzą fizjoterapeuci wpisani do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów.

Art. 62. 1. Do zadań samorządu należy w szczególności:

- 1) sprawowanie pieczy nad należyтым wykonywaniem zawodu fizjoterapeuty;
  - 2) reprezentowanie fizjoterapeutów;
  - 3) działanie na rzecz stałego podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez fizjoterapeutów;
  - 4) ustalanie oraz aktualizacja standardów lub wytycznych w fizjoterapii;
  - 5) edukacja zdrowotna i promocja zdrowia;
  - 6) ustanawianie zasad etyki zawodowej i dbanie o jej przestrzeganie;
  - 7) obrona godności zawodowej.
2. Samorząd wykonuje swoje zadania w szczególności przez:
- 1) stwierdzanie i przyznawanie prawa wykonywania zawodu;
  - 2) prowadzenie rejestrów na podstawie przepisów ustawy;
  - 3) opiniowanie i przedstawianie wniosków w sprawie warunków wykonywania zawodu;
  - 4) opiniowanie i wnioskowanie w sprawach kształcenia zawodowego;
  - 5) opiniowanie projektów aktów normatywnych w zakresie dotyczącym ochrony zdrowia i zasad organizacji opieki zdrowotnej;
  - 6) opiniowanie programów kształcenia zawodowego;
  - 7) orzekanie w zakresie odpowiedzialności zawodowej;
  - 8) prowadzenie działalności edukacyjnej, naukowej lub badawczej;
  - 9) udzielanie informacji na temat uznawania kwalifikacji zawodowych, uregulowań prawnych dotyczących ochrony zdrowia, ubezpieczeń społecznych oraz zasad etyki zawodowej w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu;
  - 10) współpracę ze stowarzyszeniami będącymi zgodnie z postanowieniami ich statutów towarzystwami naukowymi o zasięgu krajowym, zrzeszającymi specjalistów w dziedzinie fizjoterapii, szkołami wyższymi i jednostkami badawczo-rozwojowymi w kraju i za granicą;
  - 11) współpracę z organami administracji publicznej, samorządami i organizacjami fizjoterapeutów za granicą oraz samorządami innych zawodów medycznych w kraju;
  - 12) organizowanie i prowadzenie instytucji samopomocowych i innych form pomocy materialnej dla fizjoterapeutów;
  - 13) zarządzanie majątkiem własnym;
  - 14) uznawanie kwalifikacji fizjoterapeutów zamierzających wykonywać zawód na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 15) uznawanie tytułu specjalisty uzyskanego przez fizjoterapeutę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 63. 1. Członkowie samorządu mają prawo:

- 1) wybierać i być wybierani do organów KIF, z zastrzeżeniem art. 65 ust. 2–4 oraz art. 66;

- 2) korzystać z pomocy KIF w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz ochrony właściwych warunków wykonywania zawodu;
- 3) korzystać z ochrony i pomocy prawnej KIF;
- 4) korzystać z innych świadczeń KIF i działalności samopomocowej.

2. Członkowie samorządu są obowiązani:

- 1) postępować zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz zasadami wykonywania zawodu oraz kodeksem deontologii zawodowej;
- 2) sumiennie wykonywać obowiązki zawodowe;
- 3) przestrzegać uchwał organów KIF;
- 4) regularnie opłacać składkę członkowską;
- 5) aktualizować dane w Krajowym Rejestrze Fizjoterapeutów.

Art. 64. 1. Organami KIF są:

- 1) Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów;
- 2) Krajowa Rada Fizjoterapeutów;
- 3) Komisja Rewizyjna;
- 4) Wyższy Sąd Dyscyplinarny;
- 5) Sąd Dyscyplinarny;
- 6) Rzecznik.

2. Członkami organów samorządu mogą być tylko fizjoterapeuci wpisani do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów.

3. Kadencja organów samorządu trwa 4 lata, jednak organy są obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych organów.

4. Tę samą funkcję w organach samorządu można pełnić nie dłużej niż przez 2 następujące po sobie kadencje; pełnienie danej funkcji dłużej niż przez 24 miesiące w danej kadencji przyjmuje się za pełnienie jej przez pełną kadencję.

Art. 65. 1. Wybory do organów KIF odbywają się w głosowaniu tajnym.

2. W wyborach przeprowadzanych w trakcie Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów uczestniczą wyłącznie delegaci na dany zjazd.

3. Do pełnienia funkcji Rzecznika, jego zastępcy oraz członków Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego mogą kandydować fizjoterapeuci wykonujący zawód nieprzerwanie co najmniej od 10 lat.

4. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Komisji Rewizyjnej, Rzecznik i jego zastępcy nie mogą być członkami innego organu samorządu, z wyjątkiem Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów.

5. W przypadku wygaśnięcia mandatu Rzecznika przed upływem kadencji lub niemożności sprawowania funkcji do czasu wyboru nowego Rzecznika funkcję tę pełni jeden z zastępców wyznaczony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

6. Funkcji zastępcy Rzecznika nie można pełnić w przypadkach, o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 1–4 i 6–8.

7. Zastępca Rzecznika zostaje zawieszony w pełnieniu swojej funkcji w przypadku wszczęcia przeciwko niemu postępowania w sprawie umyślnego popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego lub postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 66. 1. Czynne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom KIF, z wyjątkiem członków:

- 1) wobec których orzeczono zakaz pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 5 lub zawieszonych w prawie wykonywania zawodu na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 7 lub
- 2) wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny albo środek zabezpieczający polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu.

2. Bierne prawo wyborcze przysługuje wszystkim członkom KIF, z wyjątkiem członków:

- 1) zawieszonych w prawie wykonywania zawodu na podstawie art. 12 ust. 4 lub

- 2) wobec których sąd orzekł prawomocnie środek karny pozbawienia praw publicznych lub środek karny albo środek zabezpieczający polegający na zakazie wykonywania zawodu albo sąd lub prokurator wydał postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu, lub
- 3) skazanych prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, lub
- 4) ukaranych jedną z kar wymienionych w art. 108 ust. 1 pkt 2–8

– do czasu upływu terminu zatarcia kary lub upływu terminu, na który został orzeczony środek zabezpieczający.

3. Bierne prawo wyborcze nie przysługuje członkom KIF, którzy za okres co najmniej jednego roku w okresie ostatnich pięciu lat przed wyborami nie wykonali obowiązku opłacenia składki członkowskiej, do dnia opłacenia tej składki.

Art. 67. 1. Mandat w organie KIF przed upływem kadencji wygasa wskutek:

- 1) wykreślenia z Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów;
- 2) odwołania przez organ, który dokonał wyboru;
- 3) ukarania jedną z kar wymienionych w art. 108 ust. 1 pkt 2–8;
- 4) zawieszenia w prawie wykonywania zawodu;
- 5) odwołania składu organu;
- 6) prawomocnego orzeczenia przez sąd środka karnego pozbawienia praw publicznych lub środka karnego polegającego na zakazie wykonywania zawodu albo prawomocnego orzeczenia przez sąd środka zabezpieczającego polegającego na zakazie wykonywania zawodu;
- 7) skazania prawomocnym wyrokiem sądu za popełnione umyślnie przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego;
- 8) niewykonania obowiązku opłacenia składki członkowskiej za okres jednego roku;
- 9) zrzeczenia się mandatu;
- 10) śmierci.

2. Mandat w organie KIF ulega zawieszeniu w razie:

- 1) wszczęcia przeciwko osobie go sprawującej postępowania w sprawie umyślnego popełnienia przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego;
- 2) uchylania się od wykonywania obowiązków przez okres dłuższy niż 3 miesiące.

3. Mandat członków Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Rzecznika ulega zawieszeniu również w przypadku wszczęcia przeciwko osobie go sprawującej postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

4. O zawieszeniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, decyduje Krajowa Rada Fizjoterapeutów, wskazując okres zawieszenia.

5. W przypadku zawieszenia, Krajowa Rada Fizjoterapeutów może wskazać osobę, która będzie pełniła obowiązki osoby, której mandat został zawieszony przez czas określony, nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 68. 1. Członkowie organów KIF pełnią swoje obowiązki nieodpłatnie.

2. Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów ustala wykaz funkcji w organach KIF, których pełnienie może być wynagradzane, oraz zasady wynagradzania i wysokość wynagrodzenia osób pełniących obowiązki na stanowiskach określonych w uchwale Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów.

Art. 69. 1. Na wniosek Krajowej Rady Fizjoterapeutów albo Prezesa pracodawca jest obowiązany zwolnić od pracy pracownika będącego członkiem organu KIF lub wykonującego czynności na rzecz KIF, bez zachowania prawa do wynagrodzenia.

2. Krajowa Rada Fizjoterapeutów określa zasady i tryb kompensacji wynagrodzenia przez organy samorządu na czas zwolnień od pracy, o których mowa w ust. 1, oraz tryb zwrotu kosztów podróży i innych uzasadnionych wydatków poniesionych przez członka w związku z wykonywaniem czynności na rzecz KIF, biorąc pod uwagę przepisy wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

Art. 70. 1. Organy kolegialne KIF podejmują uchwały. Po podjęciu uchwały organy KIF są obowiązane do niezwłocznego sporządzenia jej tekstu na piśmie.

2. Uchwały, o których mowa w ust. 1, są podejmowane zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy członków danego organu.

Art. 71. 1. Organy kolegialne KIF podejmujące uchwały są obowiązane przekazywać ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie 21 dni od dnia ich podjęcia, uchwały dotyczące:

- 1) regulaminu wyborów do organów KIF;
- 2) regulaminów organów KIF;
- 3) wyborów osób na funkcje w organach KIF;
- 4) reprezentowania KIF przez osoby pełniące funkcje w ich organach.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia może zaskarżyć do Sądu Najwyższego pod zarzutem niezgodności z prawem uchwałę organu KIF w terminie 3 miesięcy od dnia jej otrzymania. Do rozpoznania skargi stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.¹⁷⁾) o postępowaniu nieprocesowym.

3. Sąd Najwyższy utrzymuje zaskarżoną uchwałę w mocy albo ją uchyla i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania właściwemu organowi KIF, ustalając wytyczne co do sposobu jej załatwienia.

4. Minister właściwy do spraw zdrowia w celu realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 2, lub w przypadku nienadesłania uchwały, o której mowa w ust. 1, ma prawo zwrócić się do organu KIF z żądaniem przekazania podjętej przez ten organ uchwały. Organ KIF przekazuje uchwałę w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia może zwrócić się do Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów lub do Krajowej Rady Fizjoterapeutów o podjęcie uchwały w sprawie należącej do właściwości samorządu.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, powinien rozpatrzyć najbliższy Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów, a Krajowa Rada Fizjoterapeutów – na najbliższym posiedzeniu, jednak nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia jego wpływu.

7. Przepisów ust. 1–6 nie stosuje się do uchwał:

- 1) podejmowanych w postępowaniu w zakresie odpowiedzialności zawodowej fizjoterapeutów;
- 2) do których na podstawie odrębnych przepisów stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego odnoszące się do decyzji administracyjnych.

Art. 72. Krajowa Rada Fizjoterapeutów przesyła ministrowi właściwemu do spraw zdrowia, w terminie do dnia 31 maja, sprawozdanie z działalności samorządu fizjoterapeutów za rok ubiegły.

Art. 73. Najwyższym organem samorządu jest Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów.

Art. 74. 1. W Krajowym Zjeździe Fizjoterapeutów biorą udział delegaci wybrani przez zgromadzenia wojewódzkie fizjoterapeutów, zwane dalej „zgromadzeniami wojewódzkimi”, oraz z głosem doradczym, niebędący delegatami, członkowie ustępujących organów samorządu.

2. W zgromadzeniu wojewódzkim uczestniczą fizjoterapeuci zamieszkali na obszarze danego województwa.

3. Jeżeli liczba fizjoterapeutów w danym województwie przekracza 300 osób, wyboru delegatów na Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów dokonują zebrania rejonowe zgromadzenia wojewódzkiego.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, Krajowa Rada Fizjoterapeutów dokonuje podziału na rejony w danym województwie.

5. Zasady przeprowadzania wyborów delegatów na Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów oraz liczbę tych delegatów z poszczególnych województw, a także zasady wyborów członków Krajowej Rady Fizjoterapeutów przez zgromadzenia wojewódzkie określa Krajowa Rada Fizjoterapeutów.

6. Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów zwołuje Krajowa Rada Fizjoterapeutów co 4 lata.

Art. 75. Do zadań Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów należy:

- 1) wybór Prezesa;
- 2) wybór Krajowej Rady Fizjoterapeutów, Komisji Rewizyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz Rzecznika i jego zastępców;
- 3) uchwalanie wytycznych działania samorządu i jego organów;

¹⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637, 1693, 2385 i 2432 oraz z 2019 r. poz. 55 i 60.

- 4) określenie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu, liczby członków tych organów oraz trybu ich odwoływania, a także zasad podejmowania uchwał przez organy samorządu;
- 5) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Fizjoterapeutów, Komisji Rewizyjnej, Sądu Dyscyplinarnego, Wyższego Sądu Dyscyplinarnego i Rzecznika;
- 6) kodyfikowanie zasad etyki fizjoterapeutów;
- 7) ustalanie podstawowych zasad gospodarki finansowej samorządu.

Art. 76. 1. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów zwołuje Krajowa Rada Fizjoterapeutów:

- 1) z własnej inicjatywy;
- 2) na wniosek prezydium Krajowej Rady Fizjoterapeutów;
- 3) na wniosek Komisji Rewizyjnej;
- 4) na wniosek co najmniej 1/10 członków KIF.

2. Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów powinien być zwołany nie później niż w terminie 3 miesięcy od dnia wpływu wniosku o jego zwołanie i obraduje nad sprawami, dla których został zwołany.

3. W przypadku niezwołania Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów przez Krajową Radę Fizjoterapeutów w terminie, o którym mowa w ust. 2, Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów zwołuje minister właściwy do spraw zdrowia.

Art. 77. Do zakresu działania Krajowej Rady Fizjoterapeutów należy:

- 1) reprezentowanie samorządu wobec organów państwowych i samorządowych, sądów, organów Narodowego Funduszu Zdrowia, instytucji i organizacji;
- 2) wykonywanie uchwał Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów;
- 3) udzielanie opinii o projektach aktów prawnych oraz przedstawianie wniosków dotyczących unormowań prawnych z zakresu ochrony zdrowia;
- 4) opiniowanie programu studiów wyższych oraz programów specjalizacji z zakresu fizjoterapii;
- 5) uchwalanie budżetu Krajowej Rady Fizjoterapeutów i zatwierdzanie sprawozdań z jego wykonania oraz rozpatrywanie wniosków Komisji Rewizyjnej;
- 6) wybór Prezesa oraz Rzecznika, jeżeli ich mandat wygaś w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Fizjoterapeutów;
- 7) koordynowanie doskonalenia zawodowego fizjoterapeutów;
- 8) ustalanie zasad gospodarki finansowej samorządu;
- 9) określanie wysokości składki członkowskiej i zasad jej podziału oraz wysokości opłat manipulacyjnych;
- 10) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie oraz przepisach odrębnych.

Art. 78. Do zakresu działania Komisji Rewizyjnej należy kontrola działalności finansowej i gospodarczej Krajowej Rady Fizjoterapeutów.

Art. 79. Sąd Dyscyplinarny rozpatruje sprawy dyscyplinarne fizjoterapeutów, wniesione przez Rzecznika.

Art. 80. Wyższy Sąd Dyscyplinarny:

- 1) uchwała regulaminy wewnętrzne Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego;
- 2) rozpatruje odwołania od orzeczeń Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 81. Rzecznik:

- 1) przygotowuje postępowanie dyscyplinarne i wykonuje czynności oskarżyciela przed Sądem Dyscyplinarnym i Wyższym Sądem Dyscyplinarnym;
- 2) prowadzi działalność prewencyjną w zakresie wykroczeń zawodowych i postępowania sprzecznego z zasadami etyki zawodowej.

Art. 82. Samorząd może prowadzić działalność gospodarczą.

Art. 83. Działalność samorządu jest finansowana:

- 1) ze składek członkowskich;
- 2) z innych źródeł, a w szczególności z dotacji, subwencji, darowizn i spadków;

3) z działalności gospodarczej.

Art. 84. Nieopłacone w terminie składki członkowskie i koszty postępowania w przedmiocie odpowiedzialności dyscyplinarnej podlegają egzekucji w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1314, z późn. zm.¹⁸⁾).

Rozdział 7

Odpowiedzialność zawodowa

Art. 85. 1. Członkowie samorządu podlegają odpowiedzialności zawodowej za naruszenie zasad etyki zawodowej lub przepisów dotyczących wykonywania zawodu, zwane dalej „przewinieniem zawodowym”.

2. Odpowiedzialności zawodowej, o której mowa w ust. 1, podlegają także obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujący tymczasowo i okazjonalnie zawód fizjoterapeuty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ilekroć w przepisach niniejszego rozdziału jest mowa o sądzie dyscyplinarnym bez bliższego określenia, rozumie się przez to Sąd Dyscyplinarny lub Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

Art. 86. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej o ten sam czyn toczy się niezależnie od postępowania karnego w sprawie o przestępstwo, postępowania w sprawie o wykroczenie lub postępowania dyscyplinarnego wszczętego w jednostce organizacyjnej, w której przepisy szczególne przewidują takie postępowanie. Może jednak być ono zawieszane do czasu ukończenia postępowania karnego w sprawie o przestępstwo lub postępowania w sprawie o wykroczenie.

Art. 87. 1. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej obejmuje:

- 1) czynności sprawdzające;
- 2) postępowanie wyjaśniające;
- 3) postępowanie przed sądem dyscyplinarnym;
- 4) postępowanie wykonawcze.

2. Celem czynności sprawdzających jest zbadanie okoliczności koniecznych do ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W trakcie czynności sprawdzających nie przeprowadza się dowodu z opinii biegłego ani czynności wymagających spisania protokołu, z wyjątkiem przesłuchania w charakterze świadka osoby składającej skargę na fizjoterapeutę.

3. Celem postępowania wyjaśniającego jest ustalenie, czy został popełniony czyn mogący stanowić przewinienie zawodowe, wyjaśnienie okoliczności sprawy, a w przypadku stwierdzenia znamion przewinienia zawodowego – ustalenie osoby obwinionej oraz zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu dyscyplinarnego.

4. Celem postępowania przed sądem dyscyplinarnym jest pociągnięcie do odpowiedzialności sprawcy przewinienia zawodowego oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnianiu przewinień zawodowych, a także zapobieganie im oraz umacnianie poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego.

5. Celem postępowania wykonawczego jest wykonanie orzeczeń zapadłych w toku postępowania przed sądem dyscyplinarnym.

Art. 88. 1. Stronami postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej są pokrzywdzony oraz osoba obwiniona.

2. W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym stroną jest również Rzecznik albo jego zastępca.

3. W postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zastępca Rzecznika wykonuje prawa i obowiązki Rzecznika.

Art. 89. 1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie zawodowe.

2. Pokrzywdzony może ustanowić nie więcej niż dwóch pełnomocników.

3. W przypadku śmierci pokrzywdzonego jego prawa w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, w tym prawo dostępu do informacji medycznej oraz dokumentacji medycznej, może wykonywać małżonek, wstępny,

¹⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1356, 1499, 1629, 2192, 2193 i 2432.

zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.

Art. 90. 1. Za osobę obwinioną uważa się fizjoterapeutę, wobec którego w toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik wydał postanowienie o przedstawieniu zarzutu lub przeciwko któremu skierował do sądu dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

2. Osoba obwiniona może ustanowić nie więcej niż dwóch obrońców.

3. W czasie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, na uzasadniony wniosek osoby obwinionej, sąd dyscyplinarny ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród fizjoterapeutów, adwokatów lub radców prawnych.

4. W przypadku gdy zachodzi uzasadniona wątpliwość co do poczytalności osoby obwinionej i nie ma ona obrońcy z wyboru, sąd dyscyplinarny ustanawia jej obrońcę z urzędu spośród fizjoterapeutów, adwokatów lub radców prawnych. W postępowaniu wyjaśniającym sąd ustanawia obrońcę na wniosek Rzecznika.

5. Jeżeli organ prowadzący postępowanie uzna za niezbędne ustanowienie obrońcy ze względu na okoliczności utrudniające obronę, sąd dyscyplinarny ustanawia dla osoby obwinionej obrońcę z urzędu spośród fizjoterapeutów, adwokatów lub radców prawnych.

Art. 91. 1. Organ prowadzący postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej przeprowadza dowody na wniosek stron lub z urzędu.

2. Jeżeli stwierdzenie okoliczności mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy wymaga wiadomości specjalnych, zasięga się opinii biegłego lub specjalisty.

3. W celu wydania opinii o stanie zdrowia psychicznego osoby obwinionej powołuje się dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.

4. Nie stanowi naruszenia tajemnicy zawodowej składanie przez fizjoterapeutę zeznań lub wyjaśnień w trakcie postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 92. 1. Jeżeli w postępowaniu w sprawie odpowiedzialności zawodowej świadek, biegły lub specjalista bez usprawiedliwienia nie stawiał się na wezwanie Rzecznika lub na rozprawę przed sądem dyscyplinarnym albo bezpodstawnie odmawia zeznań, Rzecznik lub sąd dyscyplinarny może zwrócić się do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby wezwanej o:

- 1) nałożenie kary pieniężnej za nieusprawiedliwione niestawiennictwo albo za odmowę zeznań;
- 2) przymusowe sprowadzenie świadka, biegłego lub specjalisty.

2. Świadek, biegły lub specjalista nie podlega karze, o której mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli nie był uprzedzony o skutkach niestawiennictwa albo odmowy złożenia zeznań.

3. Jeżeli świadek, biegły lub specjalista nie może stawić się z powodu przeszkody zbyt trudnej do usunięcia, sąd dyscyplinarny zleca jego przesłuchanie członkowi wyznaczonemu ze swego składu. Strony mają prawo brać udział w tej czynności.

Art. 93. 1. Nie można pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej osoby obwinionej, dopóki popełnienie przewinienia zawodowego nie zostało udowodnione i stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego.

2. Wszelkie wątpliwości, których w postępowaniu w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie da się usunąć, należy tłumaczyć na korzyść osoby obwinionej.

3. Organy prowadzące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej kształtują swoje przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Art. 94. 1. Postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej nie wszczyna się, jeżeli:

- 1) czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia;
- 2) czyn nie stanowi przewinienia zawodowego albo przepisy ustawy stanowią, że sprawca nie popełnia przewinienia zawodowego;
- 3) osoba obwiniona zmarła;
- 4) nastąpiło ustanie karalności;

- 5) postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone albo wcześniej wszczęte toczy się;
- 6) szkodliwość społeczna czynu jest znikoma.

2. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej umarza się, jeżeli wystąpią przesłanki wymienione w ust. 1.

3. W przypadku śmierci osoby obwinionej przed ukończeniem rozpoczętego postępowania przed sądem dyscyplinarnym toczy się ono nadal, jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia jej zgonu zażąda tego jej małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek lub osoba pozostająca we wspólnym pożyciu. W takim przypadku sąd dyscyplinarny może wydać tylko orzeczenie uniewinniające albo w przypadku braku przesłanek dla wydania tego rodzaju orzeczenia – umorzyć postępowanie.

Art. 95. 1. Nie można wszcząć postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej, jeżeli od chwili popełnienia czynu upłynęły 3 lata.

2. Bieg przedawnienia przerywa każda czynność Rzecznika dotycząca czynu fizjoterapeuty.

3. Karalność przewinienia zawodowego ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynęło 5 lat.

4. Jeżeli czyn, o którym mowa w ust. 1, stanowi jednocześnie przestępstwo, ustanie karalności przewinienia zawodowego następuje nie wcześniej niż ustanie karalności przestępstwa.

Art. 96. 1. Rzecznik niezwłocznie po otrzymaniu informacji wskazującej na możliwość popełnienia przewinienia zawodowego jest obowiązany wydać postanowienie o wszczęciu bądź o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Postanowienie doręcza się stronom.

2. Jeżeli zachodzi potrzeba, można zażądać uzupełnienia w określonym terminie danych zawartych w informacji, o której mowa w ust. 1, lub dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie. W tym przypadku postanowienie o wszczęciu albo o odmowie wszczęcia postępowania należy wydać najpóźniej w terminie miesiąca od dnia otrzymania informacji.

3. Pokrzywdzonemu przysługuje zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

4. Stronom przysługuje zażalenie na postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

5. Uprawnionym do złożenia zażalenia przysługuje prawo przejrzenia akt.

6. Zażalenie wnosi się do Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Rzecznika w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu postanowienia.

7. Sąd Dyscyplinarny rozpoznaje zażalenie oraz orzeka w składzie trzyosobowym.

8. Uchylając postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego albo o odmowie jego wszczęcia, Sąd Dyscyplinarny wskazuje powody uchylecia, a w miarę potrzeby – także okoliczności, które należy wyjaśnić, lub czynności, które należy przeprowadzić. Wskazania te są wiążące dla Rzecznika.

Art. 97. W toku postępowania wyjaśniającego Rzecznik powinien dążyć do szczegółowego wyjaśnienia sprawy. W tym celu może przesłuchiwać pokrzywdzonego i inne osoby w charakterze świadków, powoływać i przesłuchiwać biegłych lub specjalistów, jak również przeprowadzać inne dowody. W przypadkach niecierpiących zwłoki, w szczególności wtedy gdy mogłoby to spowodować zatarcie śladów lub dowodów przewinienia zawodowego, Rzecznik może przesłuchać fizjoterapeutę w charakterze osoby obwinionej, przed wydaniem postanowienia o przedstawieniu zarzutów, jeżeli zachodzą warunki do sporządzenia takiego postanowienia.

Art. 98. Jeżeli zebrany w postępowaniu wyjaśniającym materiał dowodowy wskazuje na fakt popełnienia przewinienia zawodowego, Rzecznik wydaje postanowienie o przedstawieniu fizjoterapeucie zarzutów.

Art. 99. 1. Jeżeli postępowanie wyjaśniające nie dostarczyło podstaw do sporządzenia wniosku o ukaranie, Rzecznik wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania bez konieczności uprzedniego zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego i bez postanowienia o zamknięciu postępowania.

2. W postanowieniu o umorzeniu postępowania wskazuje się przyczyny umorzenia.

3. Jeżeli umorzenie następuje po wydaniu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, postanowienie o umorzeniu zawiera także imię i nazwisko osoby obwinionej oraz określenie zarzucanego jej czynu.

Art. 100. 1. Jeżeli istnieją podstawy do sporządzenia wniosku o ukaranie, Rzecznik zawiadamia osobę obwinioną lub jej obrońców o terminie końcowego zaznajomienia z materiałami postępowania wyjaśniającego wraz z pouczeniem o możliwości uprzedniego przejrzenia akt.

2. W terminie 14 dni od dnia zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego może ona składać wnioski o uzupełnienie postępowania.

3. Termin zaznajomienia osoby obwinionej z materiałami postępowania wyjaśniającego powinien być tak wyznaczony, aby od doręczenia zawiadomienia o nim osobie obwinionej i jej obrońcom upłynęło co najmniej 14 dni.

4. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo osoby obwinionej lub jej obrońcy nie wstrzymuje dalszego postępowania.

5. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia postępowania wyjaśniającego, Rzecznik wydaje postanowienie o jego zamknięciu.

6. Rzecznik, w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia o zamknięciu postępowania wyjaśniającego, składa do Sądu Dyscyplinarnego wniosek o ukaranie.

Art. 101. 1. Postępowanie wyjaśniające prowadzone przez Rzecznika powinno być zakończone w terminie 6 miesięcy od dnia uzyskania informacji, o której mowa w art. 96 ust. 1.

2. W uzasadnionym przypadku Sąd Dyscyplinarny może przedłużyć okres postępowania wyjaśniającego na dalszy czas określony, nie dłuższy niż 6 miesięcy.

3. W przypadku niezakończenia postępowania wyjaśniającego w terminie 12 miesięcy akta sprawy przekazuje się Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu, który może przedłużyć postępowanie wyjaśniające na dalszy czas określony. W przedmiocie przedłużenia postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

Art. 102. 1. W przypadku gdy zebrane w postępowaniu wyjaśniającym lub przeprowadzone przed sądem dyscyplinarnym dowody wskazują z dużym prawdopodobieństwem, że osoba obwiniona popełniła przewinienie zawodowe, a rodzaj tego przewinienia wskazuje, że wykonywanie przez osobę obwinioną zawodu zagraża bezpieczeństwu pacjentów lub grozi popełnieniem kolejnego przewinienia zawodowego, sąd dyscyplinarny może wydać postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu przez osobę obwinioną na okres nieprzekraczający 12 miesięcy.

2. Postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu sąd dyscyplinarny może wydać z urzędu lub na wniosek Rzecznika. Jest ono natychmiast wykonalne.

3. Sąd dyscyplinarny niezwłocznie przekazuje Prezesowi postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu.

4. Jeżeli do dnia upływu okresu tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu w sprawie zawieszono fizjoterapeuty nie zapadnie prawomocne orzeczenie sądu dyscyplinarnego, sąd ten z urzędu bada zasadność dalszego tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

5. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 1, osobie obwinionej przysługuje zażalenie w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia. Zażalenie wnosi się do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego. Zażalenie nie wstrzymuje natychmiastowej wykonalności postanowienia.

6. W przedmiocie zażalenia na postanowienie o tymczasowym zawieszeniu prawa wykonywania zawodu Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

Art. 103. 1. Sprawy w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej rozpoznają Sąd Dyscyplinarny i Wyższy Sąd Dyscyplinarny.

2. Właściwy do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji jest Sąd Dyscyplinarny.

Art. 104. 1. Postępowanie przed sądem dyscyplinarnym odbywa się na rozprawie jawnej.

2. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność rozprawy, jeżeli jawność mogłaby:

- 1) naruszyć tajemnicę zawodową;
- 2) wywołać zakłócenie spokoju lub porządku publicznego;
- 3) obrażać dobre obyczaje;
- 4) ujawnić okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy;
- 5) naruszyć ważny interes prywatny.

3. Sąd dyscyplinarny wyłącza jawność rozprawy także na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 105. 1. Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym.

2. Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzeka w składzie pięciosobowym, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

3. W składzie orzekającym sądu dyscyplinarnego może uczestniczyć, bez prawa głosu, jeden z członków sądu, wyznaczony w charakterze sędziego rezerwowego.

Art. 106. Członkowie sądów dyscyplinarnych w zakresie orzekania podlegają przepisom powszechnie obowiązującego prawa.

Art. 107. 1. Sąd dyscyplinarny umarza postępowanie w przypadku:

- 1) stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego okoliczności wymienionych w art. 94 ust. 1 pkt 3–6;
- 2) gdy osoba obwiniona w chwili popełnienia czynu była niepoczytalna.

2. W przypadku ujawnienia okoliczności wymienionych w art. 94 ust. 1 pkt 1 i 2 sąd dyscyplinarny wydaje orzeczenie uniewinniające osobę obwinioną.

Art. 108. 1. Sąd dyscyplinarny może orzec następujące kary:

- 1) upomnienie;
- 2) naganą;
- 3) karę pieniężną;
- 4) zakaz pełnienia funkcji kierowniczych w podmiotach leczniczych na okres od 1 roku do 5 lat;
- 5) zakaz pełnienia funkcji z wyboru w organach samorządu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 6) ograniczenie zakresu czynności w wykonywaniu zawodu na okres od 6 miesięcy do 2 lat;
- 7) zawieszenie prawa wykonywania zawodu na okres od 1 roku do 5 lat;
- 8) pozbawienie prawa wykonywania zawodu.

2. Sąd dyscyplinarny, orzekając karę przewidzianą w ust. 1 pkt 6 albo 7, może dodatkowo orzec karę wymienioną w ust. 1 pkt 4.

Art. 109. 1. W przypadku orzeczenia kar przewidzianych w art. 108 ust. 1 pkt 4–8 sąd dyscyplinarny może zarządzić opublikowanie orzeczenia.

2. W przypadku obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej wykonujących tymczasowo i okazjonalnie zawód fizjoterapeuty na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej sąd dyscyplinarny orzeka kary, o których mowa w art. 108 ust. 1 pkt 1–3.

Art. 110. 1. Karę pieniężną orzeka się w wysokości od 1000 zł do 10 000 zł na cel społeczny związany z ochroną zdrowia.

2. Karę pieniężną orzeka się samoistnie lub obok kar wymienionych w art. 108 ust. 1 pkt 4–7.

Art. 111. Orzekając karę ograniczenia zakresu czynności w wykonywaniu zawodu, sąd dyscyplinarny określa szczegółowo czynności, których fizjoterapeuta nie może wykonywać.

Art. 112. 1. Zawieszenie prawa wykonywania zawodu orzeka się w miesiącach i latach.

2. Bieg kary rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się orzeczenia.

3. Na poczet kary zawieszenia prawa wykonywania zawodu zalicza się okres tymczasowego zawieszenia prawa wykonywania zawodu.

4. Kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu pociąga za sobą skreślenie z Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów.

5. Fizjoterapeuta, wobec którego została orzeczona kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu, może ubiegać się ponownie o uzyskanie tego prawa po upływie 10 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, w którym wymierzona została kara pozbawienia prawa wykonywania zawodu fizjoterapeuty.

Art. 113. 1. Ogłoszenie orzeczenia sądu dyscyplinarnego jest jawne.

2. Po ogłoszeniu orzeczenia przewodniczący składu orzekającego przytacza ustnie jego główne motywy.

3. Przewodniczący składu orzekającego może wyłączyć jawność ogłoszenia głównych motywów orzeczenia w razie zaistnienia przesłanek określonych w art. 104 ust. 2.

Art. 114. 1. Orzeczenie sądu dyscyplinarnego zawiera:

- 1) oznaczenie sądu dyscyplinarnego, który je wydał, oraz sędziów, Rzecznika i protokolanta;
- 2) datę oraz miejsce rozpoznania sprawy i wydania orzeczenia;
- 3) imię, nazwisko oraz numer prawa wykonywania zawodu osoby obwinionej;
- 4) opis i kwalifikację prawną zarzucanego czynu;
- 5) rozstrzygnięcie w przedmiocie postępowania;
- 6) postanowienie o kosztach postępowania;
- 7) rozstrzygnięcie co do kary, a w razie potrzeby – co do zaliczenia na jej poczet tymczasowego zawieszenia w prawie wykonywania zawodu, w przypadku orzeczenia skazującego.

2. Uzasadnienie orzeczenia zawiera:

- 1) wskazanie, jakie fakty sąd dyscyplinarny uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych;
- 2) wskazanie podstawy prawnej orzeczenia;
- 3) przytoczenie okoliczności, które sąd dyscyplinarny miał na względzie przy wymiarze kary.

3. Orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego wraz z pisemnym uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania Sąd Dyscyplinarny doręcza stronom w terminie 30 dni od dnia jego ogłoszenia, z zastrzeżeniem art. 119 ust. 2.

Art. 115. 1. W przypadku ukarania osoby obwinionej ponosi ona koszty postępowania, chyba że sąd dyscyplinarny postanowi inaczej.

2. W przypadku uniewinnienia osoby obwinionej lub umorzenia postępowania koszty postępowania ponosi KIF.

3. Osobie obwinionej przysługuje zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

4. Zażalenie wnosi się do sądu dyscyplinarnego, który wydał orzeczenie.

Art. 116. 1. Od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego stronom przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia.

2. Odwołanie, o którym mowa w ust. 1, wnosi się za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego.

3. Cofnięcie odwołania przez składającą je stronę przed rozpoczęciem rozprawy odwoławczej wiąże Wyższy Sąd Dyscyplinarny, który pozostawia odwołanie bez rozpoznania, o ile nie zachodzą przesłanki z art. 439 § 1 pkt 1, 2 i 5–10 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1987 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 150).

Art. 117. 1. Odwołanie co do winy uważa się za zwrócone przeciwko całości orzeczenia.

2. Odwołanie co do kary uważa się za zwrócone przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze.

Art. 118. Wyższy Sąd Dyscyplinarny utrzymuje w mocy, uchyła albo zmienia orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego.

Art. 119. 1. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego kończące postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej jest prawomocne z chwilą ogłoszenia.

2. Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego doręcza się stronom wraz z pisemnym uzasadnieniem w terminie 2 miesięcy od dnia jego ogłoszenia.

Art. 120. 1. Od prawomocnego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego kończącego postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i Prezesowi przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego w terminie 2 miesięcy od dnia doręczenia orzeczenia. Strony, minister właściwy do spraw zdrowia i Prezes wnoszą kasację do Sądu Najwyższego za pośrednictwem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego.

2. Kasacja może być wniesiona z powodu uchybień wymienionych w art. 439 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego lub innego rażącego naruszenia prawa. Kasacja może być wniesiona również z powodu niewspółmierności kary.

3. Kasację w stosunku do tej samej osoby obwinionej i od tego samego orzeczenia każdy uprawniony może wnieść tylko raz.

4. Niedopuszczalne jest uwzględnienie kasacji na niekorzyść osoby obwinionej wniesionej po upływie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

5. W kasacji należy podać, na czym polega zarzucane uchybienie.

6. Kasacja powinna być sporządzona i podpisana przez obrońcę będącego adwokatem albo radcą prawnym albo pełnomocnika będącego adwokatem albo radcą prawnym.

Art. 121. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego wznawia się, jeżeli:

- 1) w związku z postępowaniem dopuszczono się przestępstwa, a istnieje uzasadniona podstawa do przyjęcia, że mogło to mieć wpływ na treść orzeczenia;
- 2) po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody nieznanne przedtem temu sądowi, wskazujące na to, że:
  - a) osoba obwiniona nie popełniła czynu albo jej czyn nie stanowił przewinienia zawodowego lub nie podlegał karze,
  - b) sąd ten umorzył postępowanie, błędnie przyjmując popełnienie przez osobę obwinioną zarzucanego jej czynu.

Art. 122. Postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej zakończone prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego można wznović w przypadku uchylecia lub istotnej zmiany treści prawomocnego orzeczenia, z powodu którego zostało ono umorzone w trybie art. 107 ust. 1.

Art. 123. Czyn, o którym mowa w art. 121 pkt 1, musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3–11 lub w art. 22 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

Art. 124. 1. Wznovienie postępowania może nastąpić na wniosek strony lub z urzędu.

2. Wniosek o wznovienie postępowania na korzyść osoby obwinionej może złożyć w razie jej śmierci osoba, o której mowa w art. 89 ust. 3.

3. Postępowanie wznawia się z urzędu tylko w razie ujawnienia jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego.

4. Wznovienie nie może nastąpić z przyczyn wymienionych w ust. 3, jeżeli były one przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji.

5. Niedopuszczalne jest wznovienie postępowania z urzędu na niekorzyść osoby obwinionej po upływie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 125. 1. W kwestii wznovienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego orzeka w innym składzie sąd dyscyplinarny, który wydał orzeczenie kończące prawomocnie postępowanie.

2. W kwestii wznovienia postępowania sąd dyscyplinarny orzeka na posiedzeniu bez udziału stron, chyba że przewodniczący sądu lub sąd postanowią inaczej.

Art. 126. Wniosek o wznovienie postępowania powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego. Do wniosku dołącza się odpowiednią liczbę jego odpisów dla stron postępowania.

Art. 127. 1. Na postanowienie oddalające wniosek o wznovienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania przysługuje zażalenie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w terminie 14 dni od dnia doręczenia postanowienia, z tym że zażalenie na postanowienie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego rozpoznaje ten sąd w innym składzie.

2. Orzekając o wznovieniu postępowania, Sąd Dyscyplinarny uchyla zaskarżone orzeczenie i ponownie rozpatruje sprawę w innym składzie, a Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania. Od orzeczenia o wznovieniu postępowania środek odwoławczy nie przysługuje.

3. Uchylając zaskarżone orzeczenie, Wyższy Sąd Dyscyplinarny może uniewinnić osobę obwinioną, jeżeli nowe fakty lub dowody wskazują na to, że orzeczenie to jest oczywiście niesłuszne, albo też postępowanie umorzyć.

Art. 128. 1. Fizjoterapeucie, który w wyniku wznovienia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej albo kasacji został uniewinniony, przysługuje roszczenie o odszkodowanie za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, na skutek wykonania względem niego w całości albo w części kary, która została zmieniona albo uchylona w wyniku wznovienia postępowania albo kasacji.

2. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, przysługują w stosunku do KIF.

3. W sprawach roszczeń, o których mowa w ust. 1, orzeka sąd powszechny.

4. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, ulegają przedawnieniu z upływem roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia wydanego w wyniku wznowienia postępowania albo kasacji.

Art. 129. Prawomocne orzeczenie wydane przez sąd dyscyplinarny sąd ten doręcza wraz z uzasadnieniem stronom, ministrowi właściwemu do spraw zdrowia i Prezesowi.

Art. 130.¹⁹⁾ Prawomocne ukaranie karami wymienionymi w art. 108 ust. 1 pkt 7 i 8 stanowi podstawę do rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, stosunku służbowego albo umowy cywilnoprawnej, na podstawie których fizjoterapeuta wykonuje zawód.

Art. 131. Na wniosek osoby obwinionej prawomocne orzeczenie uniewinniające ją w sprawie z zakresu odpowiedzialności zawodowej podlega opublikowaniu.

Art. 132. 1. Krajowa Rada Fizjoterapeutów prowadzi rejestr ukaranych fizjoterapeutów, w którym dokonuje się wpisu o ukaraniu. Rejestr jest jawny dla osób, które wykażą interes prawny.

2. Wpis o ukaraniu obejmuje następujące dane:

- 1) numer kolejny;
- 2) datę wpisu;
- 3) imiona i nazwisko;
- 4) datę i miejsce urodzenia;
- 5) imię ojca;
- 6) imię matki;
- 7) numer prawa wykonywania zawodu;
- 8) numer w Krajowym Rejestrze Fizjoterapeutów;
- 9) oznaczenie orzeczenia;
- 10) datę orzeczenia;
- 11) nazwę orzekającego sądu;
- 12) rodzaj orzeczonej kary;
- 13) datę uprawomocnienia orzeczenia;
- 14) datę wykonania kary;
- 15) datę zatarcia ukarania;
- 16) adnotacje o orzeczeniach wydanych w trybie art. 102.

Art. 133. 1. Zatarcie ukarania następuje z urzędu po upływie:

- 1) roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 108 ust. 1 pkt 1,
- 2) 3 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 108 ust. 1 pkt 2,
- 3) 3 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karami wymienionymi w art. 108 ust. 1 pkt 3–6,
- 4) 5 lat od dnia wykonania orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 108 ust. 1 pkt 7,
- 5) 15 lat od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu karą wymienioną w art. 108 ust. 1 pkt 8

– jeżeli fizjoterapeuta nie zostanie w tym czasie ponownie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

2. Zatarcie ukarania następuje przez usunięcie z rejestru ukaranych fizjoterapeutów wpisu o ukaraniu.

Art. 134. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Fizjoterapeutów, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób i tryb prowadzenia rejestru ukaranych fizjoterapeutów,

---

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 5 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 2.

2) sposób i tryb wykonania prawomocnych orzeczeń sądów dyscyplinarnych

– kierując się potrzebą respektowania praw uczestników postępowania oraz specyfiką i złożonością postępowań w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej.

Art. 135. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego; nie stosuje się przepisów o oskarżycielu prywatnym, przedstawicielu społecznym, o postępowaniu przygotowawczym oraz środkach przymusu, z wyjątkiem przepisów o karze pieniężnej;
- 2) rozdziałów I–III i art. 53 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Rozdział 8

Przepisy karne

Art. 136. Kto bez wymaganych uprawnień udziela świadczeń z zakresu fizjoterapii, podlega grzywnie.

Art. 137. Jeżeli sprawca czynu określonego w art. 136 działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Art. 138. Kto bez wymaganych uprawnień posługuje się tytułem zawodowym fizjoterapeuty, podlega karze grzywny.

Art. 139. Kto dopuszcza do udzielania świadczeń z zakresu fizjoterapii osobę nieposiadającą prawa wykonywania zawodu wymaganego do udzielania tych świadczeń, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 140. Postępowanie w sprawach o czyny określone w art. 138 i art. 139 toczy się według przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2018 r. poz. 475, z późn. zm.²⁰⁾).

Rozdział 9

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 141. (pominięty)

Art. 142. (pominięty)

Art. 143. 1. Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy spełniają łącznie warunki określone w art. 13 ust. 1 pkt 1–5, stają się fizjoterapeutami w rozumieniu niniejszej ustawy i przysługuje im prawo wykonywania zawodu.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, wpisuje się do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów, na wniosek złożony nie później niż w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. (uchylony)²¹⁾

4. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą wykonywać zawód fizjoterapeuty w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy bez uzyskania wpisu do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów.

Art. 144. 1. Jednostki, które w dniu wejścia w życie ustawy posiadają uprawnienia do prowadzenia specjalizacji w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii, mogą prowadzić specjalizację dla osób, które rozpoczęły specjalizację przed tym dniem na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Wykaz jednostek prowadzących specjalizacje w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii prowadzony na podstawie dotychczasowych przepisów jest prowadzony do dnia zakończenia rozpoczętych przed dniem wejścia w życie ustawy szkoleń specjalizacyjnych, o których mowa w ust. 1.

3. Członkowie zespołów ekspertów oceniających spełnienie przez jednostki uprawnione do prowadzenia specjalizacji w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii, działających przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się z tym dniem członkami zespołów ekspertów, o których mowa w art. 36 ust. 8.

4. Programy specjalizacji w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują ważność do dnia wejścia w życie nowych programów szkolenia specjalizacyjnego.

5. Członkowie zespołów ekspertów do spraw programów specjalizacji w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii działających w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stają się członkami zespołów ekspertów, o których mowa w art. 38 ust. 3.

²⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1039, 1387, 1467, 1481 i 2077 oraz z 2019 r. poz. 76.

²¹⁾ Przez art. 5 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 2, wszedł w życie z dniem 29 listopada 2018 r.

Art. 145. 1. Osoby, które rozpoczęły specjalizację w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii na podstawie programów obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, odbywają specjalizację na podstawie tych programów.

2. Rejestr osób odbywających specjalizację w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii prowadzony na podstawie przepisów dotychczasowych staje się rejestrem, o którym mowa w art. 43 niniejszej ustawy. Właściwi wojewodowie przekazują w ciągu 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy dane znajdujące się w dotychczasowym rejestrze do CMKP.

3. Do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 60 pkt 3 niniejszej ustawy dyplomy, o których mowa w art. 58 ust. 1, mogą być wydawane zgodnie z wzorem obowiązującym przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 146. Osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały I stopień specjalizacji, mogą uzupełnić kwalifikacje i uzyskać tytuł specjalisty w trybie określonym w niniejszej ustawie, według uzupełniającego programu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie fizjoterapii.

Art. 147. Osoba, której minister właściwy do spraw zdrowia, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, powierzył obowiązki specjalisty w dziedzinie fizjoterapii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, może:

- 1) wchodzić w skład zespołu ekspertów, o którym mowa w art. 36 ust. 8;
- 2) pełnić funkcję kierownika specjalizacji w danej dziedzinie ochrony zdrowia;
- 3) wchodzić w skład zespołu kontrolnego, o którym mowa w art. 37 ust. 4;
- 4) wchodzić w skład zespołu ekspertów, o którym mowa w art. 38 ust. 3;
- 5) przystąpić do PESFZ.

Art. 148. 1. Przewodniczący i członkowie PKE powołanej do przeprowadzania egzaminu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej, zwanego dalej „PESoz”, działającej w dniu wejścia w życie ustawy stają się odpowiednio przewodniczącym i członkami PKE, o których mowa w niniejszej ustawie.

2. Testy, pytania i zadania egzaminacyjne PESoz opracowane przed dniem wejścia w życie ustawy uznaje się za opracowane i udostępniane w trybie przewidzianym w niniejszej ustawie.

3. Regulamin porządkowy PESoz obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowuje ważność do dnia wejścia w życie nowego regulaminu porządkowego PESFZ.

4. Zarządzenia dyrektora CEM dotyczące organizacji i przebiegu PESoz, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych zarządzeń.

Art. 149. Osoba, której przed dniem wejścia w życie ustawy minister właściwy do spraw zdrowia powierzył obowiązki specjalisty w dziedzinie fizjoterapii zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej i do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie przystąpiła do PESoz, albo po przystąpieniu do niego nie uzyskała wyniku pozytywnego z jego części albo całości, może przystąpić do PESFZ, zgodnie z przepisami art. 49 niniejszej ustawy.

Art. 150. Przewodniczący i członkowie PKE powołanej do przeprowadzania PESoz, działającej przed dniem wejścia w życie ustawy, stają się z tym dniem, odpowiednio przewodniczącym i członkami PKE, o których mowa w art. 51 niniejszej ustawy.

Art. 151. Osoba, która na podstawie dotychczasowych przepisów rozpoczęła specjalizację w ochronie zdrowia w dziedzinie fizjoterapii i nie uzyskała potwierdzenia zakończenia szkolenia specjalizacyjnego przez wojewodę, o którym mowa w art. 49 ust. 12 pkt 1 niniejszej ustawy, albo ukończyła specjalizację i nie została dopuszczona do PESoz, może przystąpić do PESFZ, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

Art. 152. 1. Do osoby, która została dopuszczona do PESoz przed dniem wejścia w życie ustawy, ale do niego nie przystąpiła albo, po przystąpieniu, nie uzyskała wyniku pozytywnego z części albo całości PESoz, stosuje się odpowiednio art. 49 ust. 5–9, 16 i 17 niniejszej ustawy.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, która uzyskała wynik pozytywny z części praktycznej PESoz, przystępuje wyłącznie do części teoretycznej PESFZ, pod warunkiem że od dnia uzyskania tego wyniku nie upłynął okres dłuższy niż 3 lata.

Art. 153. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia powołuje Komitet Organizacyjny Samorządu Fizjoterapeutów, zwany dalej „Komitetem”.

2. W skład Komitetu powołuje się reprezentantów wskazanych przez właściwe organy ogólnopolskich stowarzyszeń zrzeszających fizjoterapeutów, działających co najmniej przez 3 lata poprzedzające dzień wejścia w życie niniejszej ustawy.

3. Do zadań Komitetu należy:

- 1) rozpoznawanie wniosków o wpis i dokonywanie wpisów do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów;
- 2) zorganizowanie i zwołanie pierwszych zgromadzeń wojewódzkich oraz w przypadku, o którym mowa w art. 74 ust. 3, dokonanie podziału na rejony i zorganizowanie oraz zwołanie pierwszych zebrań rejonowych zgromadzenia wojewódzkiego;
- 3) opracowanie projektu regulaminu wyboru delegatów na pierwszy Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów oraz opracowanie projektu regulaminu pierwszego Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów.

4. Zgromadzenia wojewódzkie i zebrania rejonowe zgromadzenia wojewódzkiego są zwoływane nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

5. W zgromadzeniach i zebraniach, o których mowa w ust. 4, uczestniczą fizjoterapeuci wpisani do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów najpóźniej na 7 dni przed rozpoczęciem zgromadzenia wojewódzkiego lub zebrania rejonowego zgromadzenia wojewódzkiego.

6. Obsługę organizacyjną Komitetu zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw zdrowia.

7. Działalność Komitetu finansuje się z budżetu państwa, z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia.

8. Komitet ulega rozwiązaniu z dniem określonym w art. 154 ust. 2.

Art. 154. 1. Minister właściwy do spraw zdrowia zwołuje pierwszy Krajowy Zjazd Fizjoterapeutów w terminie nieprzekraczającym 60 dni od dnia zamknięcia ostatniego zgromadzenia wojewódzkiego lub zebrania rejonowego zgromadzenia wojewódzkiego.

2. Z dniem ukonstytuowania się pierwszego Krajowego Zjazdu Fizjoterapeutów organy samorządu przejmują wszystkie swoje kompetencje, o których mowa w niniejszej ustawie.

Art. 155. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 38 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na tej podstawie nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 156. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia²²⁾.

---

²²⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 30 listopada 2015 r.